

Lyhyt elämäkerrallinen sukurekisteri

Sjöbergin suvusta

Pohjanmaalla.

Koonnut

O. R. Sjöberg.

Concordia res parvae crescunt,
discordia maximae dilabuntur.

Nikolainkaupunki,

F. W. Unggrenin kirjapaino, 1902.

Suomentanut 2012

Kristiina Virkkilä.

Huomautus esipuheen sijaan.

Tänä kokoelmien aikakautena voidaan pitää mielenkiintoisena ja piristävänä potea jonkinlaista keräilyinnostusta. Olen ponnistellut ulottuakseni niihin muistini osiin, joissa joidenkin keskenään läheisten henkilöiden nimet ovat olleet piilotettuina. Olen nimittäin yrittänyt tehdä yhteenvedon melkein kaikesta siitä, minkä olen itse saanut tietää, ja siitä, mitä olen muilta ihmisiltä keräilemällä sekä kirjeenvaihdossa ilmenneistä seikoista ja vanhoja paperipinoja tutkimalla saanut selville Ruotsista lähtöisin olevasta pohjanmaalaisesta Sjöbergin suvusta. Usean suvun jäsenen selittämättömän ujouden ja vetäytyvyyden vuoksi — silloin kun kyse on tarpeellisista tiedoista koskien heitä sekä heidän läheisimpiään — ovat useimpien jälkeläisten hyvinkin mielenkiintoiset teot ja elämäntyöt tässä teoksessa jääneet tyystin huomiotta siitäkin huolimatta, että sellainen panos näihin muistioihin olisi eittämättä erinomaisesti puolustanut paikkaansa. Uskallan kuitenkin elätellä toiveita, että tuonnempana jollekin nuoremmalle suvun jälkeläiselle tarjoutuisi mahdollisuus paikata tätä valitettavaa puutetta. Sellaisin perustein minulla on kunnia suositella teosta asianomaisten suosiollisesti arvioitavaksi.

Raippaluodossa, elokuussa 1902.

O. R. Sjöberg.

Selvennyksiä:

Kirjaimet ja numerot vasemmalla ilmaisevat sukuhaarojen määrän kantasästä. Oikealla sijaitsevat merkinnät ilmaisevat pelkästään sukutaulukkoja.

Kuolinvuosi on yleisesti ilmoitettu pian syntymävuoden jälkeen helpottamaan iänlaskua.

Lyhenteitä:

D., d. tai † = kuollut.

F. tai f. = syntynyt.

fr. = prep. från

G. tai g. = avioitunut.

id. (ibidem) = samassa paikassa

t. = prep. till

Muut esiintyvät lyhenteet ymmärrettäneen.

Olof Sjöberg.

Vuoden 1767 aikoihin, mahdollisesti vähän aiemmin tai myöhemmin, jos-
sakin piilotetussa ja autiossa Keski-Ruotsin maaseudun nurkassa, mahdollisesti
Taalainmaalla mutta yhtä mahdollisesti jossain muualla, asui niukoista olosuh-
teista lähtöisin oleva, monilukuista perhettään rehellisesti hiellä ja vaivalla elät-
tävä hyvinvoiva pitäjänkäsityöläinen, ammatiltaan vaatturi, jonka nimi on ansait-
semattomasti, kiittämättömien jälkipolvien vuoksi valitettavasti jo kauan aikaa
sitten sattunut jäämään unhoituksiin. Ennen kuin tämä osaava saksien ja silitys-
raudan ritari oli ehtinyt vakiintua ammattiinsa, kuuluu mies nuorempana uskolli-
sesti palvelleen aatelista kartanoa jossain toisella puolella maata. Vuoden 1756
epäonnistunut ja mitätöity vallankumousyritys sekä vuoden 1772 ja lähivuosien
muut poliittiset selkkaukset Ruotsissa lienevät hätistäneet useampia tapahtumiin
osallisia, niin korkeammassa kuin alemmassakin yhteiskunnallisessa asemassa
olevia henkilöitä, pois maasta. Niin tiiviisti kuin salaisuuksien hämyinen hunttu
onkin vedetty monien tähän liittyvien olosuhteiden ylle, jää kuitenkin tietyn mei-
dän päiviimme saakka säilyneen sukuperinteen tietämykseen ikuisesti, että tämä
kunniallinen käsityöläisväki — runsasta korvausta vastaan — on ottanut kasva-
tettavakseen ja koulutettavakseen pojan tämän Saksaan häipyneiltä läheisiltä, joi-
den asemaa yhteiskunnassa emme tämän tarkemmin tunne. Tällä pojalla, jonka
syntymäajaksi on ilmoitettu 11. tammikuuta 1755, oli melko kattava kirjallinen
koulusivistys, joka nähtävästi oli tarkoitettu tulevalle papille, mutta jota hän
myöhemmin hyödynsi ruukin hallinnoinnissa; lisäksi hän näyttää käyneen myös
Saksalaisen koulun Tukholmassa aikomuksenaan hankkia tuntemusta saksan ja
ranskan kielissä, mutta siitä, kenen kustannuksella tämä oli mahdollista, ei tie-
detä mitään. Hyvällä päällä varustettuna hän oli opintojensa aikana taitavasti
parannellut latinan taitojaan sekä hallitsi sen lisäksi sekä suullisesti että kirjalli-
sesti niin saksan kuin ruotsin kielen moitteettomalla tavalla, kuin myös ranskan
kielen melko tyydyttävällä tasolla. Muilta osin hän oli hiljalleen ehtinyt hankkia
hyvän tietämyksen useassa muussakin oppiaineessa, mutta näyttää jonkin ajan
kuluttua keskeyttäneen opintonsa asettuakseen jollekin käytännöllisemmälle alal-
le. Sukuperinne tietää kertoa, että kyseinen henkilö näki senhetkisten, pakotta-
vien poliittisten olosuhteiden vuoksi tarpeen paeta Saksaan, missä hän lienee
oleskellut muutaman vuoden ajan — ja että Grythyttanin pitäjästä, Vestmanlan-
nin läänistä, noin samanikäinen vuorimiehen poika, nimeltään Olof Sjöberg,
soveliasta palvelurahaa vastaan olisi joko samaten lähtenyt hänen mukaansa tai
matkannut Saksaan myöhemmin ja myöhemmin karannut täysin vieraille suun-
nille. Grythyttanin kirkonkirjan merkinnän mukaan Olof Sjöberg oli todella

”karannut vuonna 1780”. Näistä karkulaisista palasi Ruotsiin se, joka kutsui itseään siitä lähtien Olof Sjöbergiksi, ja tuolloin hänellä oli oltava myös henkilöllisyystodistus. Hän oleskeli vuosina 1779 ja 1780 Stadran ruukissa, Greckenjärven eteläisessä poukamassa, Noran pitäjässä, 20 kilometrin etäisyydellä Grythyttanin kirkosta. Ruukki oli tuolloin rockesholmlaisen ruukinpatruuna Olof Holmbergin omistuksessa (kuollut maaliskuussa 1786). Täällä hän jäljensi kaikki 53 lukua teoksesta ”Ruotsalainen yrtti- ja puutarha kukkien koristamana, keittiömausteet ja -yrtit, hedelmäpuut; opas kaikenlaisten kauniiden kukkien, kuten tulppaanien, narsissien ja neilikoiden yms. kasvatukseen ja lisäämiseen sekä niiden säilytykseen turvassa turmeltumiselta ja vahingolta jne., kirjoittanut Johan Ahlich. Kukkaissiementen kauppias ja puutarhakauppias Tukholmassa kuninkaallisen majesteetin erillisoikeudella.” Hän myös esitti hankkineensa taitoja latinan kielessä, jotka kuitenkin osoittautuivat seuraavista muistiinpanoista päätellen jokseenkin takaperoisiksi: ”Olof Sjöberg Est Possessor huius Libri Die x Maili 1779” sekä ”Sic Deus Pronobis quis Contra Nos Strada Neljäntenätoista päivänä Februarii Anno 1780. Gloria Pater et Filios et Spiritus Santum, sikut Erat in principio et Non et Semper et in Cecula Ceculorum Amen.” Vaikuttaa siltä kuin kouluja käyneellä vuorimiehen pojalla ei olisi laillista oikeutta kirjoittaa yhtä moitteetonta latinaa kuin kenellä tahansa muulla ihmisellä; niistäkin olosuhteista huolimatta, ettei näytä olevan kovin vaikeaa päivätä todellista varhaisemmaksi kirjankansien päiväyksiä silloin, kun niin on toivottu. Stadran ruukki oli aiemmin ollut Christiersonin ja Stockenströmin [1] perheiden jälkeläisten hallussa. Sitä, oliko meidän ylösnoussut pakolaisemme mahdollisesti lähemmissä yhteyksissä näihin sukuihin, emme tiedä, mutta sitä vastoin on aivan varmaa että hän oli luottamuksellisissa väleissä Grythyttanin pitäjän, Elfvestorpin ruukin ruukinpatruuna Per Castoriniin, ja nautti ajoittain tämän suojeluksesta [2]. Myöhemmin hän oli Suomeen muuttonsa yhteydessä ilmoittanut kotiseudukseen Grythyttanin pitäjän tai Grythyttahedin ”Taalainmaalla”, ja oli lisäksi Pirttikylän (Pörtom) seurakunnan papistolle ilmoittanut olevansa sieltä kotoisin. Grythyttanin pitäjä ja Grythyttahedin sijaitsevat läntisissä Vestmanlannin läänin osissa, 36 kilometrin etäisyydellä Noran kaupungista luoteeseen. Täältä hän ei ole kuitenkaan koskaan saanut muuttotodistusta. Vain hän itse voi tietää, millaisia todistuksia hän on Pirttikylän papistolle esittänyt. Grythyttanin ja Pirttikylän kirkonkirjoissa hänen merkityt syntymäpäivänsä eroavat yhdellä päivällä. Emme kuitenkaan suinkaan saa turvautua siihen tavattomuuteen, että luottaisimme täysin Olof Sjöbergistä liikkuviin tietoihin hänen aiemmasta oleskelustaan Ruotsissa ja liikkeistään sen jälkeen, sillä tässä asiassa ja myös koskien hänen läheisiä sukulaisuussuhteitaan, hänestä oli mahdotonta saada tietää totuutta. Meille annettakoon siis anteeksi, jos

emme kovin ehdollistuneesti kallistuisi siihen, ettei hänen syntymä- tai kotipaikkansa ollut Taalainmaalla tai Vestmanlannissa; yhtä mahdollisena voimme pitää tiettyjä Uplannin maakunnan osia. Ne eivät liene olleet hänen varhaislapsuudessaan tai myöhemmissäkään elämänvaiheissa kovin vieraita alueita. Näiden harvojen tietojen avulla, jotka olemme voineet hänen jälkeensä jättämistä ruukinkirjoista tulkita, uskomme voivamme kuitenkin kertoa, että hän vuosina 1779—1781 oleskeli Nyforssin masuunilla ja rautaruukissa, joka sijaitsi Malingsbon pitäjässä Taalainmaalla, 57,5 kilometrin etäisyydellä Grythyttanista. Siellä hän oli yhteydessä ruukin omistajaan, maaherra, kreivi Fredirch Reenstiernaan, rouva Sara Regina von Ehrenheimiin, kamreeri Johan A. Keboniin, edesmenneen kirkkoherran, maisteri Johan Lexelin jälkeläisiin sekä erääseen Herman Langhiin. Olemme voineet jäljittää hänet myös vuosina 1783 ja 1784 Forssmarkin ja Forsbohlins rautaruukkeihin, mahdollisesti myös terästehtaalle Johannisforssilla ja Edebon ja Valan pitäjiin Itäisessä Uplannissa. Siellä hän oli tekemisissä kenraali, paroni Wollm. R. Stackelbergin, everstiluutnantti Henri G. Aminoffin sekä luutnantti, kreivi Henri Cronhielmin kanssa. Lopulta vuonna 1788 hänet oli kirjattu Männäisten masuunille ja rautaruukkiin Nykyrkon pitäjään Suomessa. Forssmarkin ja Männäisten ruukki olivat nimittäin tuolloin meriteitse hyvissä yhteyksissä toisiinsa. Vuosina 1794 ja 1795 hän oleskeli Tykön rautaruukissa Perniön (Bjernå) pitäjässä. On kuitenkin myönnettävä että Sjöbergillä oli sovelias viehätysvoima aatelisiin mesenaatteihin ja hänellä itselläänkin lienee ollut erityinen mieltymys sellaisia matadoreja kohtaan. Nousee esiin kysymys, oliko hänellä jo ennestään hyviä suhteita, vai yrittikö hän ainoastaan etsiä näitä mahdollisuuksia päästäkseen parempaan asemaan. Niin, ken tietää tästä mitään tärkeää kerrottavaa. Aika ajoin vuosina 1791 ja 1792 hän ei liennyt täysin näkymätön Uplannissa, mutta missä ominaisuudessa hän tuolloin vaikutti, on meidän tiettyjen hämyisten salaisuuksien olosuhteissa jätettävä huomiotta. Hänen lopullisen Suomeen muuttonsa ajankohta on myös tuntematon, kuten moni muukin asia. Läheisilleen hän oli ilmoittanut että hän oli ensin saapunut Fredriksforsin rautaruukkiin Ulfsbyn pitäjään, ja oli sieltä heti saanut työtä jonkinlaisena kirjanpitäjänä tai pehtorina. Samoin voimme myös päätellä, että tuolloin olivat hänen ”sisarensa” Elisabeth ja suvun vanhimmat saapuneet. Hänen elämästään tuolloin ei kuitenkaan ole vielä täyttä varmuutta, ei siitäkään, kuinka pitkään hänen oleskelunsa siellä lienee kestänyt. Tiedämme kuitenkin melko hyvin, että Sjöberg itse kaikin keinoin yritti johtaa harhaan niitä, jotka halusivat saada tietää salaisuuksia näistä aiemmista elinolosuhteista, ja tästä syystä meidän mielestämme asiaa siitä mieltä jonkin verran. Pääasiallinen säilynyt todiste näistä olosuhteista on hänen merkintänsä kirjan kannessa, joku kuuluu arvoituksellisesti: ”Tämä kirja

lahjoitetaan sisarelleni, neito Elisabet Sjöbergille. Fredrich Forssin ruukki, 12. päivänä marraskuuta 1791. O. Siöberg.” Seurauksena tästä emme ole voineet jättää tekemättä kyselyjä seudulla, ja olemme saaneet seuraavan selville: ”Fredriksforsin ruukin kirkonkirjaan on merkitty kirjanpitäjä nimeltään Lars Sjöberg, syntynyt 15. päivänä toukokuuta 1777, mutta ei syntymäpaikkaa. Hän saapui Kullan kappeliin vuonna 1799 Ruotsista joltain tuntemattomalta seudulta nimeltään Fredsberg [3]. Hänen maineestaan on merkitty: Vailla todisteita koskien esteettömyyttä avioliittoon. Edelleen kirjoitetaan, että hän vuonna 1805 on muuttanut Ruotsiin, ja ettei hänellä ollut vaimoa tai lapsia, jotka olisi kirjattu hänelle.” Kuten näkyy, tämä tieto ei palvele lainkaan meidän tutkimustamme. Aiempia merkintöjä lähemmin tutkittaessa ne vaikuttavat olevan kirjoitettuja täsmälleen samanlaisella käsialalla kuin millä Olof Sjöberg vuonna 1802 kirjoitti. Vahva epäily herää siitä, että Olof Sjöberg olisi kaikessa ystävällisyydessään ottanut vapauden huijata lähipiiriään näillä merkinnöillä, sillä tällaisiin kepposiin hänellä oli vahvaa taipumusta. Se, mitä hän puuhasi vuoden 1792 keväällä, on meidän sopiva sivuuttaa, vaikkei kaikista hiljaisimmin, mutta mitä johdonmukaisimmin pääolosuhtein kerrattuna. Vaikka sukuperinne kuinka itsepäisesti tahansa haluaisi viedä jälkipolville sen tärkeän viestin, että hän oli enemmän tai vähemmän syyttömän väen kanssa luultavasti ollut epäilyksenalaisena vähäisestä osallisuudesta jossain muinoin oikeutetusti kohauttaneessa tapauksessa, emme halua myöntää hänen vähäiselle väliintulolleen mitään erityistä merkitystä kokonaisuudelle. Kuitenkin kun kerran olemme luonteeltamme epäonnisesti hieman ”pelokkaita”, olemme halukkaita pakenemaan maailman vaaroja, ja minkälaiset päähänpistot tahansa ovatkaan vaikuttaneet sankarimme harmittomaan mieleen, lienee totta, että hän ensimmäisen kiireen kohdalla alkoi tuntea kuumotusta korvissaan. Yhtä kaikki hän karisti uudelleen jaloistaan kotimaansa pölyt, oleskeli jonkin aikaa Saksassa, ja otti suunnan sieltä takaisin Suomeen. Joko viimeksi mainitulla seudulla tai Ruotsin puolella hän oli aiemmin tutustunut erääseen pehtori Gabriel Ytterbergiin Männäisten ruukista Nykyrkon pitäjästä. Tämän ystävyudessa uskollisen ja harvasanaisen sielun kanssa Olof Sjöberg teki 18. päivänä syyskuuta 1795 sopimuksen lasiruukin perustamisesta kelvolliselle ja metsäiselle seudulle Vaasan läänissä. Ruukki valmistaisi valkoista ja vihreää lasia sekä ikkunalaseja, ja yritykseen Sjöberg osallistuisi 2/3 osuudella ja Ytterberg 1/3 osuudella (800 valtakunnantaaleria). Samassa suhteessa tulisi myös kaikki kustannukset rahoittaa ja maksaa. Tarkemmat määräykset, jotka sisältyvät samaan sopimukseen, on meidän leväperäisyyden nimissä tässä sivuutettava. Toki voimme kuitenkin mieluusti mainita, että Sjöberg tämän myötä oikeutettiin ostamaan kiinteää omaisuutta, hankkimaan erillisoikeuksia, rakentamaan ruukkiin masuunin

sekä tarpeellisen asuinrakennuksen sekä värväämään ruukkityöntekijöitä. Hän sai myös oikeuden määrätä ja hallinnoida koko ruukkia sekä yksin käyttää nimeään kaikissa kirjoituksissa ja asiakirjoissa jotka koskivat yhtiötä ilman että tämä järjestely millään tavalla vähentäisi Ytterbergin omistaman kolmanneksen vaikutusvaltaa. Tähän sopimukseen juontavat juurensa silloisen Maalahden (Malax) Pirttikylän kylässä, nykyisin Pirttikylän pitäjässä sijainneen Bergan lasiruukin perustaminen, joka perustui kuninkaalliseen erillisoikeuskirjeeseen vuonna 1796.

Olof Sjöbergin tulisi ensitoimikseen perustaa kruununmaalle, ruukin lähettyville uudisrakennus risuista ja juurista sekä myöhemmin kantaa myös veroa. Erinäisiä kertoja hän vaihtoi maata naapureidensa kanssa ja yritti tavallisesti tavoitella hyviä metsiä ruukin lähettyvillä. Hän aloitti samalla ruukkitoiminnan erityisellä tarmokkuudella ja harkinnalla, ja pian hänen lasituotteillaan oli erinomainen menekki. Näitä tuotteita kuljetettiin ruukin lastauspaikalta Petolahdesta (Petalax) useaan eri suuntaan, muun muassa Tukholman, Göteborgin ja Örebron kaupunkeihin. Hänellä oli oma tela Kaskisten kaupungissa. 30. päivänä elokuuta 1800 Sjöberg ja tukholmalainen tukkukauppias Nils Settervall tekivät sopimuksen, jossa Settervall 2750 valtakunnantaalerin maksua vastaan saisi puolet Bergan ruukin omistusoikeudesta ja irtaimistosta sekä varastoista, sillä ehdolla, että Gabriel Ytterberg ruukkitoimintaan käyttämiään varoja ja ennakkoja vastaavaa korvausta vastaan luopuisi 1/3 osuudestaan ruukkiin. Ytterberg ei liene tätä sopimusta hyväksynyt, koska ruukin kirjanpito todistaa, että Ytterberg vasta vuonna 1807 on saanut takaisin enakkonsa ja täten eronnut yhtiöstä.

Sopimuksen solmimisen yhteydessä Nils Settervallista tuli moneksi vuodeksi luja yhtiömies ja ruukin kaupitsija, jonka ominaisuudessa hänellä oli kiinnostusta ja korkoa vastaan mahdollista pidättää yhtiön vaateita ruukille usean tuhannen valtakunnantaalerin edestä. Ruukin lasinmyyntiliikettä Stora Nygatanilla, saksalaisen rinteen kulmassa Tukholmassa johti usean vuoden ajan eräs kirjanpitäjä Gelhaar, joka sovittua korvausta otti vastaan tavarat ja myi näitä. Useimmiten tämä samainen henkilö jäi vuosimaksujen selvittämisessä hiljalleen velkaa ruukille, ja muutamissa vuodessa alijäämä oli kasvanut satoihin valtakunnantaalereihin. Oikeastaan Olof Sjöberg kärsi suurista vastoinkäymisistä ylläpitäessään ruukkitoimintaa. Sulattimet ja uunit halesivat usein, ja ne oli korvattava uusilla. Aika ajoin [4] ruukki oli ”onnettomassa tilanteessa” polttopuiden puutteessaan ja toiminta jouduttiin seisauttamaan. Sellaisen vahingon katsottiin olevan ”peruuttamaton”. Sellaisissa tilanteissa hänen oli nimittäin maksettava lasityöntekijöille niin sanottuja odotusrahoja ja taattava useita muita etuuksia, kuten ruokaa niin työläisille kuin heidän karjalleenkin. Epäonnisuus hänen palveluksessaan olleiden lasinpuhaltajien kanssa oli enemmän sääntö kuin poikkeus.

Siten hän koki asianmukaiseksi useissa kirjoituksissaan purkaa vielä yhtä osoitusta tästä väestä, esimerkiksi 17. päivänä heinäkuuta 1805 G. Ytterbergille: "Lasinpuhaltajat ovat niin ilkeätä seuraa, että toivon pääseväni eroon kaikesta. Vaasan raastuvanoikeus on se tuomioistuin, jolle pystyisi kärsimyksistään ja aiheutuneista epäoikeudenmukaisuuksista valittamaan, mutta siellä istuu tuomareina kaupungin kauppiaat, joilla on leppymätön viha ruukkia ja minua kohtaan. Tuolloin voidaankin arvata, millaisia tuomioita annetaan, ja kun työntekijät näkevät saavansa sellaista kannatusta, heistä tulee monin verroin pahempia. — — — Tällaisessa seurassa on elettävä, kaikista pahimpien juoppojen, lurjusten, varkaiden ja riitapukareiden kanssa, ja pian uskon ettei maailmassa ole sellaista pahaa, jota he eivät harjoittaisi. Minua sorretaan kaikin tavoin eikä minulla ole minikäänlaisia isännän oikeuksia. Omassa huoneessaan ei voi olla varma edes elämästään, vaikka tekee heille kaiken oikeuden. Minkälaisia ratkaisuja tulisi tehdä, sitä en tiedä." 18. elokuuta 1805 hän valittaa G. Ytterbergille: "Olen aivan uupunut, päivin öin minun on oltava töissä, joten olen tyytyväinen päästessäni eroon tästä kaikesta. Koska välillämme olkoon vielä luottamusta, ja olen kehottanut M. H.:n hiljaisuuteen, olen velvollinen kysymään onko M. H. halukas lunastamaan minun 2/3 ruukista, niin että Settervall saa saatavansa, jos itse saan sitten vielä jotain, jääköön se omalle vastuulleni." 15. päivänä marraskuuta samana vuonna hän huomauttaa G. Ytterbergille: "Kukaan ei tiedä, millainen tilanne kotona voi olla; pelkään että jotkut H:n (errans) lasinpuhaltajat karkaavat. Olisin melko miellelläni jättämässä kaiken Herra Settervallille päästääkseni ilkeistä lasinpuhaltajista, mutta hän vakuutteli minulle, etten haluaisi tai voisi luopua kaikesta, koko ruukista kaikkine omaisuuksineen hänen vaatimuksistaan, eikä hän sitä yksin haluaisi haltuunsa. Hänellä ei ole ketään joka ymmärtää hoitaa asiaa, ja hän kyllä tietää että lasinpuhaltajat ovat ilkeää seuraa. He ryypiskelevät ja laiminlyövät työtään, ja sulattimet, jotka ovat niin arvokkaita, särkyvät. Vaasan raastuvanoikeus on se tuomioistuin jota Ruukki tottelee, mutta siellä ei oikeutta saa." 22. lokakuuta 1809 asianajaja, viskaali H. J. Edmanille hän toistaa jälleen kerran: "Lasinpuhaltajat ovat ilkeää väkeä, juopottelijoita ja isoja lurjuksia, joten en tunne yhtään ratkaisua, jolla saisin heidät tekemään työtään ja suorittamaan velvollisuuksiaan. Suurta vahinkoa on aiheutunut siitä että he laiminlyövät työtään. Vaasan kaupunkiin on pitkä matka ja viholliset siellä niin närkästyneitä minulle lasiruukin perustamisesta etten siellä voi koskaan saada oikeutta, ja kun työntekijät huomaavat tämän, pahenevat asiat entisestään." Paljon vaikeuksia ja inhottavuuksia, kaiken muun lisäksi, oli siis torjuttavana.

Vielä vuoden 1803 lopussa Olof Sjöberg oli velkaa 3 486 valtakunnantaa-leria Nils Settervallille, mutta yksinomaan Tukholman varasto ja irtaimisto näh-

tiin riittäväksi maksuksi velasta. Lisäksi ruukki oli jonkin aikaa ennen Suomen sotaa velkaantunut Settervallille 3000—4000 valtakunnantaaleria yhtiövelkana. Lokakuussa 1805 oli myös Kauppaneuvos Fahlanderilla ja eräällä Neumanilla Vaasasta tämän lisäksi noin 700 valtakunnantaalerin vaateet lasiruukille. Helmikuussa 1808 ruukkitoiminnan tilanne oli kuitenkin parantunut niin, että ruukki oli hyvittänyt Setterivallille 1320 valtakunnantaaleria ja 32 šillinkiä ja elokuussa 1810 oli viimeiseksi mainittu vaade noussut 7 à 8000 valtakunnantaaleriin, joka suurimmaksi osaksi sai jäädä velaksi Settervallille maksettua korkoa vastaan.

Vuosina 1803 ja 1804 hän oli aikeissa perustaa rautaruukin 11 kilometriä ruukista etelään ja 32—43 kilometrin etäisyydelle merestä, sekä teki yhtälailla hakemuksen oikeudesta yhteen tai kahteen ahjoon. Edellisessä tapauksessa, tai yhdellä ahjolla, valmistettaisiin sitten 450 taosyksikköä [16], joista 150 yksikköä esityöstettäisiin nippu- ja piikkivasaralla tuotannon karkeistaonnaksi ja loput työstettäisiin kankiraudaksi. Tähän tarkoitukseen hän oli jo vuokrannut virtaus- ja rakennuspaikan kahdelta verotalolliselta. Talonpoika, jolla oli runsaasti metsää, oli luvannut palvella ruukkia toimittamalla hiiltä tyydyttävää korvausta vastaan. Malmia tuotaisiin Ruotsista ja toimintaa harjoitettaisiin uudella harkkoraudalla, joka olisi mieluiten Nordbergin ja Noran vuorikunnasta. Nähtävästi empien sitä, pitäisikö hän kiinni yhden vai kahden ahjon suunnitelmasta jätti hän tämän kysymyksen avoimeksi. Myöhemmän vaihtoehdon toteutuessa hän oli ajatellut siten valmistaa myös 300 yksikköä sulatusrautaa pohtiessaan kahden raudan epäämistä harkkoraudan saannin puutteessa. Sodan levottomuuksissa suunnitelmat hiipuivat pois, mutta nousivat jälleen esiin vuoden 1810 tulipalon jälkeen, jolloin hän mietti kovasti myös toimintansa laajentamista typpihapon destillointiin, suovankeittoon ja useanlaisen maalivärin valmistukseen.

Pohjanmaalle oli 18. vuosisadan lopussa jo aiemmin asettautunut kunnias ja humoristisesti lahjakas kirkkomaalari, nimeltään Johan Alm, Kalmarin seudulta Ruotsista, ja hänen kanssaan lähisukulainen (joko lanko, poika tai vävy), joka kuului samaan ammattikuntaan. Molemmat maalarit olivat asettautuneet Vaasan kaupunkiin ja ilahduttivat ympäröivää seutua osoittamalla taidokkuutensa aistikkaiden seinä- ja kattomaalausten toteuttamiseen 16 eri kirkon sisällä Suomessa, niiden joukossa Ilmolan emäkirkko, jonka kaikki maalaukset olivat säilyneet vielä vuonna 1850, sekä Qveflaksin kirkko. Kirkkojen sisämaalauksia vailla tällaisia koristuksia emme ole tässä ottaneet huomioon. Johan Alm oli Suomeen saapuessaan tuonut mukanaan ainakin yhden pojan, Emanuel Almin, joka tunnettiin myöhemmin maalarimestarina Vaasassa, sekä kaksi tytärtään, nimeltään Johanna ja Anna Katharina, joista ensimmäinen, syntynyt 6. helmikuuta 1774, vuonna 1797 tuotiin Bergan ruukkiin vastuuntuntoisena talouden-

hoitajana. 22. marraskuuta 1803 Olof Sjöbergin kanssa solmitun avioliiton myötä hän oli monella tapaa tuleva rakkaaksi ja unohtumattomaksi persoonallisuudeksi runsaslukuisille jälkeläisilleen. Hienostuneen väen ajanmukaisen kestitystavan mukaisesti osapuolten vihkimistä edelsi asianmukaisessa järjestyksessä laadittu avioehto [5].

Vuosien 1808—1809 sodan ja sen tuomien levottomuuksien aikana ehtyivät ne varat, jotka Olof Sjöberg oli Ruotsista onnistunut kuljettamaan mukanaan Suomeen ja jotka hän oli sittemmin Pirttikylässä onnistunut hankkimaan. Tuolloin työkeät joukot riehuivat hallitsemattomana mellakkana Pirttikylän läpi ja Bergan lasiruukki kärsi tulipalosta, jonka laajuudesta ei ole tietoa, mutta se tuhosi ainakin sulaton ja osan sitä ympäröivistä rakennuksista. Palanut rakennus oli vasta ehditty jälleenrakentaa, kun uusi tuho oli jo tuloillaan. Bergan ruukissa asuneen lasimaakarin huolimattomuudesta johtuen uusi tulipalo tuhosi 19 asuinhuonetta ja 11 vajaa tai latorakennusta kesä- tai heinäkuussa 1810. Tästä johtuen ruukkitoiminta seisahtui, mikä ajoi ruukin omistajan samana vuonna tarjoamaan jäljellä olevia ruukinoikeuksia porilaiselle kapteeni Fredric Vallenstrållille 6 000 valtakunnantaalerin hintaan banco. Tämä tulipalo oli säästänyt vain kahdeksan pienen huoneen rakennuksen sekä yhden rakennuskokonaisuuden, jossa sijaitsivat varasto ja vaja. Ostotarjousta ei kuitenkaan tällä kertaa tehty, kun myyntihinta katsottiin luultavasti liian korkeaksi.

Sodan levottomuuksista Suomen sodan aikoihin hän kirjoittaa:

22. helmikuuta 1808 G. Ytterbergille: ”Meidän sotaväkemme on kutsuttu koolle ja matkustaa tällä viikolla rajalle”. 18. maaliskuuta N. Settervallille: ”Kohtapuolin tänne on syttynyt palava sota. Kaikki tiet ovat täyttyneet marssikulkueista, tykistöistä, huoltojoukoista ja sotaväestä; majoituksesta ja kyydeistä ollaan hyvin huolestuneita. Hämeenlinnan ja Heinolan läänit kuuluvat olevan jo vihollisen käsissä ja johtajistaan syrjäytettyjä. Sama kohtalo odottaa muita Suurruhtinaskunnan provinsseja. Vihollinen lienee jo lähellä Turkua. Ne kirjeet, jotka oli osoitettu Turun eteläpuolella sijaitseviin kaupunkeihin, lähetettiin viimeisen postin mukana. Elämme epävarmoissa olosuhteissa. Minkäänlaisia julmuuksia ei vihollinen ole kuitenkaan kohdistanut niitä maan asukkaita kohtaan, jotka pysyttelevät paikoillaan”. 13. helmikuuta 1809 G. Ytterbergille: ” Melko ikävästi teki M. H. minulle ja mahdollisesti myös itselleen kun ei viimeisessä kirjoituksessaan 2. syyskuuta 1808 suvainnut antaa minulle pienintäkään havaintoa niistä tiedoista, joita T.:llä kuitenkin tuolloin johtajansa [6] vuoksi oli hallussaan vallitsevasta vaarasta. Minulla olisi tuolloin ollut edes jonkinlainen tieto tästä ja olisin voinut varoa seurauksia. Noin 1500 syliä polttopuuta on nyt mädäntymässä. Heinäkuun (1808) alussa lasiruukki oli lakkautettava. 3 lasinpuhaltajaa kuoli juuri

ennen sitä. Neljäs on sittemmin kuollut. Muut ovat kaikki poissa ja heille on maksettava palkkaa kunnes heidän sopimuksensa tämän vuoden lopussa päättyy. Täällä on koettu kaikki sodan kauheudet kaikissa muodoissa — varkauksia, ryöstelyä, murhia ja tulipaloja. Näistä suurista kärsityistä onnettomuuksista huolimatta, joista huhujen tulisi kertoa ja useimpien pitäisi ymmärtää, olen aikeissa keventää velkaani niin paljon ja niin pian kuin suinkin pystyn [7]. Minusta joku muu voi kuitenkin mieluummin joutua kärsimään kuin T., jos kohtalonani on köyhäintalo tai hauta. Kaikella varmuudella M.H.:lla ollut kätensä täynnä kauan ennen tätä, jos T. on ymmärtänyt ottaa vastaan tarjouksen. Tässä maassa lienee suurempia vaateita kuin summa jota T. vaatii, mutta jotkut ovat kuolleet, jotkut ovat paenneet Ruotsiin ja kurjuuteen ovat jotkut jääneet”. 27 lokakuuta 1809 G. Ytterbergille: ”Täällä pitäjässä on ollut hirvittäviä sodan yhteenottoja, mutta Luojalle kiitos, nyt on rauhallista. Sodan vahingot ovat sietämättömiä ja sota on saattanut kaiken auttamattomaan sekasortoon”. 19. helmikuuta 1810 lasinpuhaltaja Paulille: ”Vilja, ruokatarvikkeet ja heinä, muiden muassa, jotka ovat sodan aikana olleet liioitellun kalliita, halpenevat päivä päivältä, joten ihmisten uskotaan selviävän.” Niin ikään 27. elokuuta ylijohtaja Bengt. R. Geyerille: ”Sodasta minulla on tähän päivään mennessä noin 10 000 valtakunnantaalerin tappiot, enkä kärsisi enää lisää häviöitä”. Sjöberg oli itse paennut Ruotsiin, eikä uskaltautunut palata sieltä ennen kuin Suomesta tuli Venäjän vallan alainen, vaikkakin hän vieraili muutaman kerran lyhyesti kotiseudullaan. Sodan syttyessä ja vihollisen lähestyessä oli sitä vastoin hänen vaimonsa Johanna kaikkien neljän lapsensa kanssa pakotettuja pakenemaan Bergasta Saarnen rahkasuon yli Saarnen torpalle niin sanotulle Österlandille, Jurvan pitäjän rajalle. Tuolloin nuorin lapsista oli vielä kapaloituna kääröihinsä. Johanna palasi kuitenkin jokaisena päivänä tarkastaakseen salaa kotinsa tilan. Myöhemmin hän siirtyi Vesterbackin tilalle, ja kerran kun hän niiltä sijoiltaan uskalsi hiipiä kotiinsa tarkastaakseen sen tilan, hän havaitsi suureksi hämmästyksekseen, että joukko kasakkoja oli majoittautunut hevostensa kanssa kaksikerroksiseen rakennukseen, joka rauhallisempina aikoina oli palvellut hänen kotinaan. Vesterbackista hän oli lopulta lähtenyt Vargölle, joka paljon myöhemmin sai uuden nimen Bergö, ja sinne hän oli olosuhteista johtuen pakotettu jäämään sodan loppuun saakka. Nuoremmalle sukupolvelle hän kuitenkin harvoin puhui mitään itsestään tai monenlaisista kärsimyksistään ja vaivoistaan joista hän oli sodan levottomuuksien aikana joutunut kärsimään. Koskaan häneltä ei myöskään kuultu vähäisintäkään sanaa niistä surumielisistä tunteista, joita hän joutui kokemaan kun hän kahden peräkkäisen matkan jälkeen näki jälleen sen rakkaan paikan jossa lasiruukki ja siihen kuulunut asuinrakennus olivat kohottaneet jyrkevät katonharjansa kohti taivasta. Nyt paikka näyttäytyi

hänen sameille silmilleen osittain kaikista apeimpana paikkana, täydellisenä erämaana.

Olof Sjöberg oli luonteeltaan perin raju, mutta yhtälailla ankaran oikeudenmukainen, uskonnollinen, hyvä ja jalo. Lisäksi hän oli ahkera ja säästeliäs ja hänellä oli aivan erikoisen tarmokas ja ahkera luonteenlaatu. Hän vältti mielellään kehuja ja tunsu itsensä melko onnelliseksi ja tyytyväiseksi kun hän pystyi hyödyttämään yleistä tai yksittäistä hyvää. Kovana ja järkkymättömänä ajattelussaan pystyi hänen vakaumustaan horjuttamaan ainoastaan varmemman valistuksen kautta hankittu tieto, mutta tuolloin hän myös uhraisi pitkään säilytetyn lempiajatuksensa sille paljastuneelle totuudelle, joka oli hänelle kaikista tärkein. Hänen totuudenrakkaudellaan oli kuitenkin herkkä kohtansa, ja johti muiden ratkaisujen puutteessa vaitonaisuuteen. Näin tapahtui aina kun oli kyse jostakin sellaisesta, joka koski hänen mennyttä elämäänsä ja hänen yhteiskunnallista asemaansa. Vain tässä asiassa hän oli oleva aina saavuttamaton. Vaimonsa rakkautellisista kyselyistään huolimatta hän ei koskaan kertonut mitään menneisyydestään, ei myöskään mitään suvustaan, poikkeuksena viimeiseksi mainitussa tapauksessa, Suomeen muuttaneesta ”siskosta” Elisabeth Sjöbergistä Männäisten ruukissa. Muille perheenjäsenille ei suinkaan ollut sopivaa yrittää tässä suhteessa tutkia häntä: ei, se jätettäneen väliin; saattoivatpa ukon luonteenlaadun myrskyisämmät puolet muutoin pian päästä valloilleen. Lämpimästi ja hellästi kiintyneenä uskolliselle vaimolleen hän mukautui usein tämän toivomuksiin. Tämä hänen puolisonsa oli myös ollut ainut henkilö, joka jonkinlaisen menestyksen toivossa oli sopivaan aikaan esitettyjen, rakastavien sanojen muodossa yrittänyt hillitä hänen yletöntä kiihkoaan ja saada aikaiseksi tyyneyttä myrskyn jälkeen. Purkausten välissä hänen luonteenlaatunsa oli sitä vastoin sekä lempeä että ystävällinen.

Koko elämänsä ajan Olof Sjöberg käyttäytyi täydellisen herrasmiesmäisesti. Jokaiseen hänen esiintymiseensä kuului huomattava ylevyys ja ylpeä, aristokraattinen arvokkuus. Myös arkisin hän ilmestyi illallispöytään suurenmoisessa asussa, pukeutuneena valkoiseen huiviin ja tummansiniseen frakkiin, joiden kullatuissa napeissa oli symbolinen risti. Hänellä oli aina hyvin huolellisesti ajeltu parta. Ruokailun aikana hänen tuolinsa takana seiso i aina henkilö, jonka tehtävänä oli tarjoilla. Tätä tarjoilua hoiti ruukin ensimmäisten vuosien aikana erityinen palvelija, myöhemmin hänen vaimonsa. Erään G. Ytterbergille osoitetun kirjeen sävystä päätellen tarjoilijan vaihto tapahtui suunnilleen 1. päivänä marraskuuta 1804. Hänelle kuuluu tarjoiltaneen aina kolme ruokalajia. Aterioidenkaan välissä eivät hienot asut jääneet unohduksiin, frakkia ja huivia hän käytti silloin

kun hän katsoi sopivaksi, ja sitä tapahtui kyllin usein, sillä ”hyvinhoidettu tuli olla, niin isä halusi”.

Olof Sjöberg oli mielenkiintoinen ja viihdyttävä persoonallisuus, joka sydämen riemusta ja taipumuksesta toimitti paljon riitoja ja hääräystä työntäyteisessä ja ahkerassa elämänsä aikana tässä maailmassa. Hän ei työskennellyt ainoastaan maan ja värien kanssa, vaan nikkaroi ja sorvasi myös, valmistaen lip-paita, lipastoja, kelkkoja ja taloustavaroita sekä paljon muita vastaavia esineitä, joita ei kovin paljon voida tarkentaa. Vuoden 1803 aikoihin hänellä oli mukanaan ruukissa ”kiltti mies, joka oli sekä seppä, puuseppä että sorvari”, ja tämä henkilö oli oivallisesti neuvonut Sjöbergiä tietyissä puutöiden osa-alueissa. Bergan ukko sitä vastoin satoi kirjoja, teki läkkiesineitä, värjäsi ja maalasi monin eri tavoin, valmisti sahviaaneja erilaisissa väreissä, parkitsi pukin- ja lampaannahkoja sekä teetti erinomaisia housuja jokseenkin vallattomille ja elämäniloisille pojilleen. Hän valmisti myös vernissaa, petsasi huonekaluja, kultasi ja hopeoi, kaiverrutti metalleja, oli lasimestari, valmisti monenlaista kittiä, liimaa ja mustetta, sekä puuhasi kukkien, keittiömausteiden sekä puutarhassaan kasvavien hedelmäpui-den kanssa, silmutti villejä kasvinvarsia, teki saippuaa, puuvoidetta, varrennusva-haa, monenlaisia kotihoitoja sekä ihmisille että karjalle, perusti mehiläistarhoja, kasvatti koriste- ja ruoanlaittokasveja, viljeli kaloja kerätäkseen niistä mätää, harjoitti kananjalostusta, pani hyvää olutta ja kotikaljaa, valmisti potaskaa ja musta-ruutia sekä toimi seppänä. Tästä huolimatta hän lienee saattanut loppuun paljon muitakin asioita, joihin leväperäisyytemme niin ikään kieltää kajoamisen. Täten lienee tarpeen muistella niitä olosuhteita, että ruukkitoiminta monesti oli seisah-duksissa eikä toimintaa harjoitettu ympäri vuoden. Hänellä oli moninaisissa askareissaan aina ulottuvilla saippuaa, pesuvettä ynnä muuta, eikä hän edes pajalta poistunut olematta ”hieno” päästä varpaisiin. Hänen jälkeensä jättämät kirjoitukset koskien erinäisten ammattien harjoittamista voisivat antaa hyviä neu-voja monelle asiassa vähemmän kokeneelle henkilölle. Hänen käsialansa oli tavallisesti melko huolellinen ja koostui vanhemman ruotsin (goottilaisesta) kir-jaimistosta, riviä vasten ne muodostivat 60 asteen kulman, mutta vieläkin jalom-min erottuivat uudemman ruotsin kirjoitustyylin näytteet, kun olosuhteet vaativat tämän käyttöä. Kun hän poikkeustilanteissa joutui luopumaan muista askareista, koostui hänen lukemistonsa kirjoista, joiden aiheina olivat teologia, filosofia, kemia, fysiikka, luonnonosaaminen, historia, maantiede, matkakertomukset sekä saksalainen kaunokirjallisuus, vähän kutakin. Ollaksemme totuudenmukaisia, älkäämme unohtako apotti Barruelin ”Jakobismin historiaa” [9]. Lopuksi mainit-takoon, että hänen itse valmistamansa sinettileimasin oli 21,5 mm korkea ja 19 mm leveä ja siihen kuvastui soikea, 14 mm korkea ja 10 mm leveä kilpi. Vinosti

sovitettuun reunukseen kilvessä oli nähtävissä kirjaimet O: S: B: sekä kilven yläpuolella sanat LACUS: MONTIS ylevästi latinaksi asetetuiksi. Kilven reunoja koristi muutama seppälehti ja viljatähke. Hänellä oli myös toinen hopeinen sinetti, jota kannettiin riipuksen tavoin. Tämän sisällä oli palava sydän ja allekirjoitus: PELKÄÄ. JUMALAA. JA. KUNNIOITA. KUNINGASTA.; tämän alla oli kaksi kättä, jotka uskollisesti tarttuivat kädenpuristukseen ja lopulta kokonaisuutta ympäröi kirjoitus: MINÄ. NOSTAN. SILMÄNI. YLÖS. KOHTI. VUORTA. Kuin muistoina menneistä ajoista ja olosuhteista säilytettiin suvussa pitkään kahta hänen jälkeensä jättämää aarretta. Ensimmäinen näistä oli pienikokoinen taskukello, jossa oli voimakkaan kullattu messinkiseoksinen kuori, jonka takapuolella oli kuperaksi hiottu kivi ja kuningatar Loviisa Ulriikan pienikokoinen muotokuva, kehystettynä pienehköin briljantein. Toinen aarre oli kultainen nuuskarasia, muodoltaan pitkulainen, ulkopuolelta pakotettu sekä kukkaisköynnöksin koristettu, ja kukat olivat neljää erilaista värjättyä kultaa.

Järkeväluontoinen ja pidättäytyvä Sjöberg kuului elämänsä loppuun saakka johonkin myös Suomessa edustettuun vapaamuurarien veljeskunnan loosiin, ja tästä syystä hän myöhemmissä elämänsä vaiheissa matkusti joka kesä Tukholmaan [10], koska Suomessa toimivat loosit lakkasivat olemasta itsenäisiä vuodesta 1808 alkaen. Kuolinvuoteellaan hän kehotti läheisimpiään hanakasti polttamaan omakätisesti hänen huolellisesti piilottamansa kirjan poismenonsa jälkeen. Kirjan lisäksi tuli polttaa myös hänen aiemmin laatimansa käsinkirjoitetut muistiinpanot sekä joitain muita tärkeitä papereita. Tämä merkillinen muukalainen Bergan ruukissa nukkui pois 7. päivänä 1823, ja tuli haudatuksi itsensä alulle panemien toimenpiteiden mukaisesti 21. lokakuuta suurellisesti ”Pirttikylän kirkon eteisen lattian alle”. Emme kuitenkaan nykyhetkenä voi saada varmasti selvälle, onko kyseessä suuremman vai pienemmän eteisen lattia, joka peittää hankalan ja vaivalloisen elämäntaiston uuvuttamat ja pettämät sankarin luut.

Johanna Alm oli ensin taloudenhoitajana uskollisesti palvellut ja avustanut Olof Sjöbergiä, ennen kuin myöhemmin avioitui hänen kanssaan. Johanna Alm oli yleisesti tunnettu neuvokkuudestaan, hyvistä taidoistaan taloudenhoitajana, ja hän oli järjellä siunattu ja lisäksi ankaran uskonnollinen nainen, joka ei helposti antanut itseään tulla petkutetuksi. Olof Sjöbergin kanssa avioituessaan hänet oli kuitenkin pakotettu lupaamaan, ettei tutkisi tämän mennyttä elämää. Jäätyään leskeksi hän ei tästä huolimatta voinut estellä naisellisesta uteliaisuuttaan, ja antoi Ruotsissa asuvien, varakkaiden veljiensä palkata useita huolellisia ja tarkkoja jäljittäjiä, joiden tehtävänä oli selvittää hänen edesmenneen miehensä oikea nimi, yhteiskunnallinen asema ja tausta. Siitäkin huolimatta, tilanteessa kaiken mahdollisen yrittäneenä, jäivät nämä seikat hänelle vaille sen tarkempaa selvitys-

tä. Hän oli kuitenkin alati täysin varma siitä, ettei Bergan ruukin perustaja ollut se jonka hän antoi olettaa olevansa, vaan että tämä oli ollut määrätyn korkeassa asemassa yhteiskunnassa, ansiokas, täysverinen aatelismies, ja mitä luultavimmin yksi niistä monesta, jotka välittömästi Kustaa III:n murhan jälkeen pakotettiin pakenemaan ja jättämään Svean valtakunta taakseen. Itsestään, kuten on mainittu, hän ei puhunut paljoakaan. Muuten hän oli kaikin puolin täysin kunniallinen, hyvä, kunnollinen, avulias, hellämielinen, lujaluontoinen ja aina työteliäs ihminen. Hän menehtyi omistamallaan Ahlholman tilalla Pirttikylässä 20. päivänä helmikuuta 1856 ja hänet haudattiin Pirttikylän vanhemmalle hautausmaalle, jossa myös hänen siskonsa Anna Katharina Almin [11] viimeinen lepousija sijaitsi.

Millaisen arvion aiomme nyt esittää näiden puolisoitten jälkeläisistä välttämättä sitä uhkaa, että saisimme säälimättömästi korvillemme heiltä. Seisomme tässä toden teolla ymmällämme, mutta ehkä meidän tulee suopeasti yleistää, ja mainita pelkästään se, että koko sukuun voidaan ainakin liittää erityislaatuinen armeliaisuus, herkkäuskoisuus, velvollisuudentunne ja kanssaihmiesten hädän kohdattaessa hellä luonteenlaatu. Nämä ominaisuudet, joita suvun ulkopuoliset henkilöt lienevät käyttäneet hyväkseen, eivät liene taloudellisesti aina olleet eduksi suvun yksittäisille jäsenille. Kun otamme vielä huomioon kantaisiemme tarmokkaan ja työteliään luonteenlaadun — muiden hyveellisten ominaisuuksien lisäksi — joita heidän kaikki jälkeläisensä myös kantavat, uskomme olevamme kyllin lähellä oikeaa suhdetta, eikä meidän tarvitse siitä syystä pelätä joutuvamme asianomaisten nuhtelemiksi.

Oliko Olof Sjöberg nyt todella se mies, jonka hän antoi itsestään olettaa, vai oliko hän joku, ehkä aiempien sukupolvien poliittisten salajuonien vuoksi, Ruotsin hallituksen jahtaama, jalojen esi-isiensä urotekojen jälkiä seuraava korkea-arvoinen henkilö, joka erityisistä, mutta selvittämättömistä syistä näki parhaaksi salata nimensä ja säätynsä ja naida alempisäätyinen, mahdollisena tarkoituksenaan näin välttää korkeampien asianomaisten mielenkiinto ja huomio. Meillä ei totta puhuen ole millään tavalla ollut kokonaisvaltaista menestystä yrityksissämme löytää avainta tähän labyrinttiin, ja meidän omia epäilyksiämme asiantilasta emme suinkaan halua painostaa muille ihmisille. Kirjeessään 26. elokuuta 1803 Svart-Smidetin johtajalle Tukholmaan, vuorimestari Carl Rinmanille Sjöberg väittää ”olevansa syntynyt Vestmanlannissa, kunnostautuneensa paikallisessa rautaruukissa ja oleskelleensa Suomessa 12 vuoden ajan ja olleensa viimeisen kuuden vuoden aikana työllinen lasiruukin perustamisessa Pohjanmaalla, joka silloin olisi jo perustettu”. Tähän päivään mennessä ilmenneet olosuhteet huomioon ottaen näyttää siis merkilliseltä, että vaikeaan ahdinkoon joutunut

Olof Sjöberg olisi karannut mainitusta ruotsalaisläänistä, ja että toinen sentapainen henkilöllisyys olisi näennäisen rauhassa ja itsepäisesti jäänyt sijoilleen toisen kotiseudun lähetyville, kaikkia hankalia arveluttavuuksia ja takaa-ajoa uhmaten. Ohimennen on mainittava että kaikki jäljet liittyen sekä Olof Sjöbergin saapumiseen seuduille joilla hän oleskeli, että hänen lähtöönsä näistä paikoista, ovat mitä huolellisimmin tuhoutuneet. Tätä joko omaksuttua tai todellista nimeä ei vuoden 1780 jälkeen kirkonkirjoista tai ruukinkirjoista löydy. Vasta pitkän viiveen jälkeen hänet löydetään Pirttikylän seurakunnan folianteista. Grythyttanin kahden papin uutterasti läpikäymistä kirkonkirjoista ovat Olof Sjöbergin muut kokosisarukset kadonneet jäljettömiin, poikkeuksena sisar Lisa (myöhemmin Elisabeth). Merkillisesti ei edes äidin, Elisabeth Olsdotter Sjöbergin kuolinpäivää ole merkitty, vaan ainoastaan tieto, että hän on menehtynyt ennen vuotta 1772. Samoissa kirkonkirjoissa ei ole viitteitä että tällainen kadotus olisi kohdannut muita seurakunnan jäseniä. Sjöbergin puolisisarukset, velipuoli Hindrik Sjöberg ja sisarpuoli Beata, avioliitossa Olof Perssonin kanssa, on katsottu kyllin arvostetuiksi, jotta heidät on sijoitettu kirjoihin jälkeläisten rinnalle. Tämä oli kovin kiltisti tehty.

Tämän Olof Perssonin lopullista sekaantumista tapaukseen on edeltänyt se seikka, että Olof Sjöbergin kuoleman jälkeen on kaksi Sjöbergin allekirjoituksin varustettua kirjettä otettu haltuun. Nämä kirjeet todistaisivat ikuisiksi ajoiksi tämän alkuperän Grythyttanin pitäjässä. Olkoonkin niin, että vastaavanlainen katsontatapa olisi totuudellinen, lienee kuitenkin tarpeen suorittaa ankara ja puolueeton alustava ”poliisitutkinta” tässä asiassa. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää saatavilla olevia kirjoja, kirjeluonnoksia sekä muita ilmeisiä olosuhteita. Voisimme täten esimerkiksi olettaa että esiintyvän ”sisaren” Elisabeth Ytterbergin (s. Sjöberg) vaiteliaisuus on voitu valloittaa rahan vallalla, että ”velipuoli” Hindrik Sjöberg, joka oli vasta 5-vuotias poika kun Olof Sjöberg vuonna 1780 joko todella katosi tielle tuntemattomalle tai ainakin sopivasti haihtui Grythyttanin pitäjästä, ei oletettavasti ollut sellaisessa asemassa, että hän olisi voinut luotettavasti kertoa kadonneen ulkonäöstä, sikäli kuin hän sattumalta olisi tavannut tätä jossain sopivassa paikassa. Niin ikään ”sisarpuoli” Beata Sjögren, sittemmin Olof Perssonin puoliso, ei niihin aikoihin (1780) ollut edes syntynyt eikä siksi ollut luultavasti koskaan saanut kunniaa tuntea Bergan ruukin perustajaa. Näiden kahden ”puolisisaruksen” arvioilla olosuhteisiin, mikäli suhteita heidän välilleen olisi sattumalta päässyt syntymään, ei täten saa liian huolellisesti ottaa huomioon. Oikeastaan olemme vailla merkkejä sellaisten arvioiden olemassaolosta heidän osaltaan. Sitä vastoin olemme tutkineet aiemmin mainittuja kahta Olof Sjöbergin kirjoitusta. Käsiä itse kirjoituksissa ja allekirjoitukset ovat eri henki-

löiden. Ensimmäinen kirjoituksista, päivätty 22. maaliskuuta 1811 Grythyttedissä kertoo muun muassa ”että Elfvestorpin patruuna Castroin 20 vuotta sitten rakkaan lankonsa laskuun on kuittia vastaan saanut 86 valtakunnantaaleria; mistä nämä rahat ovat tulleet, sitä en tiedä”. 20 vuotta taaksepäin vuodesta 1811 laskettaessa päästään vuoteen 1791. Mutta Olof Persson ei ollut vielä tuolloin missään sukulaissuhteissa Olof Sjöbergiin, hän nai Beata Sjöbergin vasta vuonna 1798. Lisäksi meistä vaikuttaa merkittävästi, ettei tämä rahansiirto olisi kulkenut Varnäs-sin postikonttorin välityksellä, joka sijaitsi vain 8,5 kilometrin etäisyydellä Grythyttanista. Olof Persson oli tuskin edes kihlannut Beataansa vuonna 1791, sillä tämä hänen tuleva puolisonsa oli tuolloin ainoastaan 10-vuotias. Myöhemmästä kirjoituksesta, päivätty 11. syyskuuta 1822 Olof Persson osoittaa: ”30 vuodessa tapahtuu paljon muutoksia” (joista mainitaan muutama kirjeessä). 30 vuotta taaksepäin vuodesta 1822 oli vuosi 1792, se vuosi jolloin Olof Sjöbergille tuli selittämätön kiire hylätä Uplanti ja Ruotsi. Sjöberg ei siten ole voinut sinä vuonna olla Grythyttanin pitäjässä ilman että hän olisi vierailut sekä Olof Perssonin luona tervehtiäkseen jo tuolloin kaihoisaa ja kärsivällisesti odottava lankopuolikokelasta, että siellä asuvaa hyvää ystäväänsä, kannustajaansa ja suojelijaansa, patruuna Castorinia. Lisäksi hänen olisi täytynyt kaiken keskellä hoitaa 86 valtakunnantaalerin kauppa, piittaamatta siitä kumpi heistä saisi vastaanottaa tämän summan. Olof Perssonin kirjoitus mainitsee myös: ”meidän 9 lapsestamme elää 3 poikaa ja 1 tytär nuorimmista”. Kirkonkirjat taas väittävät, ettei hänellä ollut kuin 7 lasta ja että vain pojat Petter, Olof Olsson ja Karl Hindrik Olsson, jotka eivät tietävästi olleet nuorimpia lapsia, olivat vuonna 1822 elossa. Kuinka ihmeessä Olof Persson olisi voinut myöhempää kirjettä lähettäessään tyystin unohtaa että hänen ainoa tyttärensä Anna Karolina oli vuotta tai kahta aiemmin omassa kotipitäjässään autuaasti nukkunut pois Herran syliin. Mendacem memo-ren esse, oporet (s.o. täysiverinen historiankirjoittaja voisi häpeilemättä viihdyttää itseään loistavalla muistillaan). Edelleen kummassakin kirjeessä puhutaan jonkinlaisesta kiinteän omaisuuden lahjasta, jonka Olof Sjöberg olisi sydämellisesti antanut Perssoneille. Mistähän muusta tämä lahja voisikaan koostua, ellei peritystä osuudesta isän ja appiukon vuorimiehentilasta. Kuitenkin tuolloin voimassa olleiden kuninkaallisten passimääräysten mukaan Olof Sjöberg oli maanpakolaisena luonnollisesti menettänyt kansalaisoikeutensa Ruotsissa, ja täten menettänyt oikeuden perintöön maassa. Olkoonkin niin, ettei Olof Perssonilla ollut itsellään sen suurempaa tietoisuutta näistä olosuhteista, mutta kihlakunnan tuomari Johan Welin, jolta ilmoitettiin kysyttäneen neuvoa tässä, ei ole voinut olla aivan oppimaton näissä asioissa. Tämä isä ja appiukko Hindric Andreas Sjöberghän kuoli jo 7. huhtikuuta 1798 ja seurauksena tällainen perintömaa siinä

synkkyudessa, jossa Olof Sjöberg niin usein vaelsi ennen vuotta 1811, on voinut jäädä tuuliajoille vuoteen 1822 asti, jolloin liiketoimet olivat ehtineet hahmottua tyystin eri tavoin Bergan patruunalle. Jonkinlainen kirjallinen asiakirja vuorimiehentilan osan luopumisesta Olof Perssonin hyväksi olisi ollut täysin turha, sillä kun tämä oli yli 20 vuoden ajan viljellyt tilaosuutta, joten hänellä oli ”nautintaoikeus” tähän osuuteen ja oikeus sillä perusteella laillistaa tilaosuus. Olof Sjöbergin taidokkaasta nokkeluudesta huolimatta, niin tässäkin asiassa — ja vaikka myöhempi kirje selkeästi kantaa Grythyttanin välittömässä läheisyydessä sijaitsevan Varnäsin postikonttorin leimaa — emme ole nähneet aiheelliseksi antaa Perssonin kirjoituksille sen enempää arvoa, sillä uskomme meillä olevan näihin tietoihin pohjautuen kaikki syy lausahaa: ”Ei — Olle! Se ukko ei epäonnistu”. Hänen omiin sanoihinsa luottaen Bergan patruuna tunsu ja myös käytti usein taloudellista keinoa, jossa säästettiin postimaksuissa. Kirjoitetut kirjeet, usein niitä oli kaksi tai useampi, laitettiin erilliseen kuoreen, ja sen jälkeen kokonaisuus osoitettiin sen paikkakunnan postikonttorille, johon hänen kirjeensä olivat matkalla. Ehkäpä juuri samalla neuvokkaalla tavalla löytyy hänelle saapuneelle kirjeenvaihdolle, Olof Perssonin arvoisalla allekirjoituksella, sopiva syy sille miksi kirjeet kantavat Varnäsin postileimaa joka tervehtii Olof Sjöbergiä Suomessa, niin kuin se olisi hänen itsensä kutsuma, kaivattu ja rakas vanha tuttavansa. Nämä kirjeet ja mahdollisesti muut nykyään tuhoutuneet kirjeet lienevät tuotaneet myös hyvää tyydyttäessään tietävästi joksikin ajaksi täydellisesti patruunsa Johanna Sjöbergin lannistumattoman uteliaisuuden koskien hänen miehensä oletettua jaloa alkuperää.

Vuonna 1803 Olof Sjöberg oli elvyttänyt vanhan tuttavuuden kuninkaallisen maanmittaustoimiston Controll-Verketin ylijohdajan Bengt. R. Geyerin kanssa, joka asui Rörstrandin porsliinitehtaalla samaisessa kaupungissa. Tämä henkilö omisti avioliittonsa myötä, aiemmin mainitun ruukinpatruuna Per Castorinin ainoan tyttären Ulrikan kanssa, joitain merkittäviä osuuksia ruukin maataloista Grythyttanin pitäjässä, ja teki tästä syystä useita matkoja tälle seudulle. Bergan ukko lienee aina saanut kyllikseen kaikenlaisista uutisista sjöbergiläisistä jälkeläisistä Grythyttanissa ja muista tuttavien sattumuksista seudulla tämän vanhan ystävänsä kautta, joka heidän sydämellisissä iltamissaan oli saanut lempinimen ”Jegi”. Hän myös tunsu hyvin samalla seudulla sijaitsevien Elfvestorpin ja Ullnäsin ruukkien olosuhteet. Tästä syystä ei olisi ollut kovin järkevää Bergan ukolta luulla voivansa ottaa vastaan kirjeet Olof Perssonilta ja esitellä näitä vaimolleen ja useille perheenjäsenilleen ennen kuin hänelle oli tarjoutunut mahdollisuus puhua ystävänsä Geyerin kanssa ja kuulla uutisia Grythyttanista. Luonnollisestikin hänen parhaakseen oli, ettei hän ollut missään todellisissa tai kuvitteel-

lisissa väleissä ”kotiinsa” ennen kuin sitkeähenkinen Hindric Andreas Sjöberg suvaitsi siirtyä autuaammille metsästysmaille, ja siten jättää pelätty Olof Sjöbergin todellisen henkilöllisyyden tunnistaminen oikeaan yhteyteensä, tuntemattomiin käsiin.

Koska ketään Olof Sjöbergiä ei ollut kirjattuna kirkonkirjoihin missään muussa seurakunnassa kuin Grythyttanin seurakunnassa, tästä seuraa, että hänen hyvämainaisuutensa on vahvistettava viipymättä joko sieltä, tai tutkimalla silloisissa lehdissä esiintyneitä moitteita hänen mainettaan kohtaan vuoden ajalta. Hinnalla millä hyvänsä oli hänen hyvämainaisuutensa oltava ilmoitettuna erillisoikeushakemuksessa Bergan ruukin perustamiseksi, kuten myös silloin, kun hän meni naimisiin. Sitä, kuinka hän tästä ahdingosta selvisi emme edes yritä arvaila. Voimme vain varovaisesti olettaa että jotain sellaista on tapahtunut, joka ei muille kuulu.

Hänen tuli toimittaa kirjallisia anomuksia papintodistusta ja muuttotodistusta varten, sillä hänen erikoisesta kirkonkirjoista poistamisen syystä niitä ei missään nimessä voitu lähettää Grythyttanista, vaikka joku mies vaikutusvaltaisten ystäviensä kautta olikin onnistunut muuttamaan papiston mielipiteet, sillä tämän seurakunnan kuolinkirjassa mainitaan eräs Hindric Andreas Sjöberg, kuollut 7. huhtikuuta 1798. Hänelle oli merkitty ensimmäisestä hänen avioliitostaan 9 lasta, joista 7 menehtyi alaikäisinä ja hän jätti jälkeensä ainoastaan yhden pojan ja yhden tyttären. Toisesta avioliitostaan hänelle oli merkitty yksi poika ja yksi tytär, jotka niin ikään elivät häntä pidempään. Niin kuin olettaa saattaa, mutkistaa tämä tätä kiintoisaa tapausta. Siksi meillä ei ole pienintäkään syytä vastustaa jokaisen Olof Sjöbergin syntyperästä esitetyn kysymyksen romuttamista, ja mielihyvin siirtää nämä suureelliset tutkimukset jollekulle halukkaalle ja arvokkaammalle suvun jälkeläiselle.

Asianomaisten seurakuntien manttaalikirjat ovat kuitenkin yhä tutkimatta, mutta todennäköisesti niistä ei saataisi mitään tietoja.

Armottomasti uskallamme tämän lisäksi yhtä lailla kannattaa, monien mielestä häpeämättömästi, ettei etuoikeutettu ja korkea-arvoinen syntyperä ole se, joka lopulta ihmisen ”aateloi”, vaan ihmistä asuttava sielu ja luonne — edusti hän mitä merkittävää tai vaatimatonta yhteiskunnallista luokkaa tahansa.

Sjöbergin tietyistä syistä oletettu aiempi oleskelu joko Oppebergissä Fellingbron pitäjässä Vestmanlannissa taikka Edebon pitäjässä Uplannin läänissä antaa meille syyn huomauttaa näillä seuduilla esiintyvistä kylistä ja tiloista nimeltään ”Berga”, jotka ovat ilmeisesti voineet lainata nimeään Pirttikylän lasiruukille. Voimme myös huomauttaa että Gillbergan rälssitila Edebon pitäjässä on voinut levitä Pohjanmaalle ja antanut nimensä Gillbergin lasinpuhaltajasuvulle,

joka Bergan ruukin alkuaikoina kirjattiin olevan lähtöisin Ruotsista, ja joka yhä elää Suomessa. Ei liene täysin sattumaa, että Sjöbergin Pirttikylässä asuttaman Ahlholmin uudistilan nimi vaihdettiin ”Ahlholmaksi”. Syynä on ollut nimen yhdenkaltaisuus Ahrholman saaren kanssa Vätön pitäjässä Uplannissa, jonka kaunis luonto ja tuoksuvat pähkinäpensaat toisinaan kajastivat hänen muistissaan. Hänen lankonsa Gabriel Ytterbergin yksityisistä kirjeistä ilmenee selkeästi että hän näki itsensä alemmassa yhteiskunnallisessa luokassa kuin yhtiömiehenä, ja Ytterbergin ei kerrota olleen kovin otettu ”liehakoinnista”. Vanhemmat Bergan ukon jälkeläiset lienevät myös huomauttaneet, että hän aina käyttäytyi kuin ”aatelismies”, ja vanhempaan sukupolveen kuuluva naispuolinen jälkeläinen on jopa mielinyt päästä selville että jotain ”hienoa” on aina ollut olemassa sjöbergiläisissä sukulaisissa. Ei, jopas jotakin! Sic itur ad astra (so. Näin äkillisesti voi joutua vahingossa kiitäen tähtitaivaalle). No niin, mieltymykset ja maut ovat erilaisia tässä maailmassa; sed nulla regula sine exceptione (so. Ei sääntöä ilman 99 prosentin poikkeusta). Kuitenkin ovat lähes kaikki yksimielisiä arviossaan siinä että arvoituksellinen salaisuus lepää suvun yllä. Yksi jos toinenkin kyseenalaistaa jopa sen, kuinka Olof Sjöberg kykeni niin vaivattomasti saavuttamaan ja keräämään vaadittavat varat kokonaisen ruukin rakentamiseen Suomessa sekä jälleenrakentamaan vaikuttavan lasiruukin kahden vakavan tulipalon jälkeen. Mistä tahansa säädyistä hän lieneekin ollut lähtöisin, ei ole epäilystäkään siitä, etteikö hänen elämänsä ollu hankala ja vaivalloinen. Epäilemättä hän on myös taistellut ja voittanut niin monia vaikeuksia niin monella elämänalalla, että hänelle täysin aiheesta on suotava meidän kaikkien arvostuksemme ja ihailumme.

Meidän tietoisuutemme on joskus tullut tieto että vanha lukkari Samuel Moliis [12] Raippaluodosta oli pitkän aikaa nuoruudessaan oleskellut Pirttikylässä ja että hän tunsikin Bergan ruukin olosuhteet melko hyvin. Siitä syystä emme voineet evätä itseltämme iloa vierailulla miehen luona, sillä ”mene lukkarin luo, hän kyllä tietää kaiken”. Oli miten oli, tämä ukko pystyi lisäämään vaatimattomaan historiikkiimme, että ”Olof Sjöberg, tai vanha patruuna, niin kuin häntä kutsuttiin, oli jalo ja hieno mies, oi! niin hieno, niin hieno, ja sen lisäksi ylpeä kuin prinssi, missä tahansa hän liikkui”. Hän oli ollut noin 170 cm pitkä ja jokseenkin pyylevä, hänellä oli hyvänmuotoiset ja sopusuhtaiset kasvopiirteet. Hiukset olivat ruskeat ja lähes huomaamattoman kiharat. Yleensä kaksi kertaa päivässä ajellun parran väriä ei ole voitu todentaa.

Oli Olof Sjöberg kuinka onnen suosima suojatti tahansa, on yksi asia varmaa, nimittäin se, että hän epäilemättä oli hyvin salaperäinen muutetusta henkilöisyydestään. Tämä arviomme hänestä perustuu aivan yksinkertaisesti melko

eriskummallisiin olosuhteisiin. Vielä pääsiäispyhinä 1854 oli hänen leskensä asuttaman Ahlholman tilan vintillä kirja, piilossa rahvaiden hämäriltä katseilta. Se oli kätkettynä suojaisaan nurkkaan, ja täyteen kirjoitettuun kirjaan Sjöberg oli tiheään vaihtuvilla kielillä kirjoittanut saksaksi, latinaksi, ruotsiksi ja ranskaksi. Kirja oli noin 32 cm korkea, 21 cm leveä ja 4 cm paksu ja sisälsi suurin piirtein 368 sivua. Tämä paksu paperipinkka sattui julman epäonnen vuoksi valvomattomana hetkenä aavistamattomasti joutumaan hieman uteliaan 16-vuotiaan suvun nuorukaisen käsiin, joka palavalla innolla etsi eilispäivän tupakkavarastoja. Kun latinan- ja saksankielisten sanojen ja saksan kielen kirjoitustyyli eivät olleet aivan vieraita tälle muinaisten aikojen tutkijalle, hänen oli näinä muutamana nau-tinnollisena päivänä mahdollista merivahapiipun savussa tutkia kiihkeästi näitä kirjan houkuttelevia sivuja, ja osittain tulkita näitä salakielisiä muistiinpanoja. Kaikesta mitä niistä näytti ilmenevän, on todennäköisesti oletettava että kuningas Kustaa III:n kaikki tekemiset ja sanomiset, ainakin ulkosalla, olivat hänen vii-meisinä vuosinaan yleisesti erittäin tarkkaan valvottuja. Tietävästi jo jokunen syksy ennen murhaa jotkut salaperäiset yksilöt, varmaankin eivät kovinkaan ystävällismielisessä tarkoituksessa, olivat saaneet päähänsä vaivihkaa pyrkiä kuninkaan läheisyyteen — nähtävästi ei mitään huomionarvoista sattunut, he kun olivat aina taipuvaisia siihen kiusaan että he odottamattomasti törmäsivät ennus-tamattomiin ja ennalta-arvaamattomiin välitintuleviin esteisiin. Niin, valitettavan usein kaikki tässä maailmassa on aivan kuin taian vallassa, ja kaikista parhaiten-kin laaditut suunnitelmat ja laskelmoinnit menevät nurin ilman että itselleen sel-viää, kuinka vahinko pääsi käymään. Tavallisen miehen silmin varsin jumalatto-mat ja hurjat elämäntavat joita kuningas ja hänen seurustelupiirinsä usein vietti-vät, ja joita he eivät edes yrittäneet piilotella, eivät liene olleet hänen alamais-tensa mieleen. Ei myöskään hänen holtiton tuhlailunsa valtakunnan varoin voinut jatkua ilman kärkevän arvostelun heräämistä. Kruunun monopoli tiettyjen lyhyt-tavaroiden anniskelussa krouveissa ja kellareissa, joissa harjoitettiin avoimesti vaarallisia ja kosteita huveja sekä älyttömiä lajeja, oli pitkään järkevän yleisön silmätikkuna. Runoilijoita, lauluntekijöitä ja säveltäjiä palkattiin ja kannustettiin varta vasten laatimaan irstaita ja hävyttömiä lauluja, joilla he saivat suosiota juo-majuhlissa. Näin kruunu järjesti jälleen ne ylimääräiset kulut, joita maksettiin krouvien lisääntyneistä tuotoista. Muuten kansalaisten tyytymättömyyteen halli-tusta kohtaan oli monta enemmän tai vähemmän oikeutettua syytä, mutta tarkoi-tuksenamme ei ole ollut tässä nostaa esiin niitä kaikkia, vaikkakin Sjöbergin muistiinpanot eivät ole aivan vailla vihjauksia tästä. Varmuudella emme kuiten-kaan nykyään voi arvioida mietelauseetta Joh. 11 jae: 50, viitataanko siinä kruu-nattuun päähän tai johonkin toiseen paheksuntaa herättävään henkilöön. —

Nämä muistiinpanot näyttivät olevan erittäin tarkkaan tehtyjä, mutta ne kärsivät valitettavasti sellaisesta erikoisuudesta, että kaikki esiintyvät nomina propria ovat merkitty ainoastaan 3- tai 4-numeroisin luvuin, eikä niitä viimeksi mainittuun tarkoitukseen edes hyväntahtoisimmista ponnisteluista huolimatta voida tulkitä. Tällä nuorukaisen aiheettomalla penkomisella edesmenneen ukko Sjöbergin muistiinpanoissa ja tämän yllätyksen hetkissä, nuoruuden ajattelemattomuudessaan asianomaiselle — kevytmieliselle ja naispuoliselle muinaisesineen hoitajalle — esitetyillä kysymyksillä koskien sitä, mitä turhanpäiväisyyksiä tämä sisällöltään kylläkin laaja ja eittämättä erityisen kiinnostava teos olisi voinut tarkoittaa ja valottaa, oli ikävät seuraukset. Sjöbergin aivan liian varovaisen tyttären Johanna Elisabethin nopeasti heränneestä lapsellisesta pieteetistä johtuen hän näki näinkin myöhään parhaaksi täyttää kuolevan isänsä siihen asti luultavasti unohdetun viimeisen toivomuksen kirjan uhraamisesta tulen liekeille. Sic transit gloria mundi (s.o. niin katoaa mainen kunnia). Juuri mainittu tytär, joka naimattomana oli jäänyt kotiin, vaikuttaa eläneen säyseästi ja kuolleen järkähtämättömyydessä uskossaan isänsä jaloon syntyperään. Mitkä omalaatuiset olosuhteet olivatkaan hänelle tämän vahvan vakaumuksen antaneet — kokemuksensa tästä hän vei mukanaan hautaansa. Olof Sjöbergin elinvoimaiset jälkeläisethän eivät tästä parempi- tai huonompiosaisiksi joutuisi. Jos joku jälkeläisistä ei olisi niinkään halukas polveutumaan väkevästä ja vasaraansa syvimpiin kuiluihin heilauttavista, elämäniloisista ja hilpeistä grythyttanlaisista vuorimiehistä, voi hän joka tapauksessa esteettömästi johtaa alkuperänsä ja juurensa tuntemattomasta bergalaisesta Olof Sjöbergistä, tai eritellä kaikki Ruotsin ja Suomen aateliskirjojen korkea-arvoinen sisältö. Siihen asti voidaan etsittyä kohdetta mahdollisesti hypnotisoida astumaan päivänvaloon ilman sen suurempaa vastustelua.

22. päivänä tammikuuta 1802 Bergan lasiruukin alaisia uudistiloja oli yhteensä 2 7/8 manttaalia, joita oma väki ja vetojuhdat viljelivät. Tämä ilmenee siitä, kun ruukin omistaja sai Vaasan läänin maaherranvirastolta luvan tuottaa luvallisenä aikana paloviinaa näille kiinteistöille 193,5 litran pannussa (74 kannua). 4. helmikuuta 1824, edesmenneen Olof Sjöbergin pesänjaon suorittamisen jälkeen kirjattiin pesän kiinteistöjen arvoksi:

Hopearuplaa

Bergan lasiruukki, arvioitu arvo 2,500: —

Cajanan verollinen uudistila, kokonainen manttaali

N:o 35 Pirttikylän kylässä 50: —

(Ilmoitettiin myöhemmin 1/12 manttaaliksi.)

Högbacknan perintöotalo, 1/8 manttaali N:o 31

Pirttikylän kylässä 400: —

Ahlholm 1/8 manttaalin tila, ei voitu Kruununa merkitä tai kuulua jakoon.

(Ilmoitettiin myöhemmin 1/12 manttaaliksi.)

Elisabeth Sjöberg.

Toistuvasti ilmoitettuna Olof Sjöbergin siskoksi, syntyi tämä Elisabeth Sjöberg 26. päivänä lokakuuta 1763 Grythyttanin pitäjässä Vestmanlannin läänissä Ruotsissa. Hänen otaksuttu syntymäpäivänsä Nykyrkon pitäjässä Suomessa oli tasan kaksi vuotta myöhemmin. Hänen syntymässään saamansa nimi ja sääty on tiedossamme täysin, sillä hän oli lähes varmasti vuorimies Hindric Andreas Sjöbergin ja tämän ensimmäisen puolison, Elisabeth Olsdotterin tytär. Pidämme selvänä, että hänestä huolehdittiin hänen vanhempiensa kodissa täysin moitteettomasti kunnes hän vuonna 1785 muutti pois johonkin Örebron läänissä sijaitsevan Karskogan seurakunnan kartanoon, jossa hän lienee oppinut jonkin verran hienoja käytöstapoja. Jonkin aikaa Kustaa III:n murhan jälkeen hän lienee saanut vastustamattoman kaipuun asettautua mahdollisimman pian Fredricsforssin ruukkiin Porin lähelle, jossa hänen veljensä, jota hän ei ollut moneen vuoteen nähnyt eikä ehkä enää edes tunnistanut, oli tiettävästi jonkin aikaa oleskellut kirjanpitäjän ominaisuudessa. Meille tuntemattomasta, mutta tilapäisestä olinpaikastaan Tukholman lähistöllä, seurasi hän siis kotiin pyrkivän suomalaispurren mukana. Mikä ikinä olikaan syynä purren harhasuunnistukselle, on kuitenkin varmaa että Elisabeth Sjöberg nopealla lähdöllään Ruotsista päätyi Merikarvialle (Sastmola), mistä hän katsoi aiheelliseksi hankkiutua hevosen selässä perille tähän ruukkiin. Hänen kirstuaan kuljetettiin hänen edessään kulkevan väsyneen miehistön kärkyissä. Minkäänlaista kunnollista tietä ei nimittäin liene ollut vielä niillä main. Vuonna 1793 hän oli muuttanut Männäisten rautaruukkiin Nykyrkon pitäjään, jonka silloinen omistaja ei liene vierastanut hänen yhteiskunnallista asemaansa ja hänen aiempien elämäolosuhteidensa yksinkertaisuutta ja maalaisuutta — piirteitä, jotka myöhemmin toki muuttuivat hienostuneemmiksi. Kaiketi omistajalle ei ollut tuolloin selvää, millaista merkitystä hänen tietyt sukulaissuhteensa tällä Suomessa näyttelisivät myöhemmin. Hän esiintyy myös näinä vuosina merkittynä kirkonkirjoihin ”neitona”.

Männäisten ruukissa, joka tuolloin oli Kammar-Collegiumin presidentin, kreivi Samuel af Ugglasin omistuksessa, oli noina aikoina esiintynyt eräs Gabriel Ytterberg, syntynyt 14. huhtikuuta 1755 Kihla-Ytterbyssä Karjaan pitäjässä, jo vuodesta 1779 ”vailla titteliä”, vuodesta 1782 kirjanpitäjänä ja lopulta vuonna 1793 pehtorin ominaisuudessa. Pienenä kohtalon oikkuna voidaan pitää sitä, että pehtorin tittelin synty ja Elisabeth Sjöbergin ilmaantuminen Männäisten ruukkiin sattuivat samaan aikaan. Ytterberg oli jo jonkin aikaa ollut läheisissä väleissä Olof Sjöbergiin ja hänen uskotaan tietäneen paljon enemmän tämän vierailuista ja aikaansaannoksista Ruotsissa, sekä muista asiaan kuuluvista asioista, kuin

mitä asianomainen halusi tehdä tunnetuksi. Tämä uuttera ja rauhallinen mies, joka Ytterberg oli, kuten meillä on syytä olettaa, ja paljon voimakkaammista yllykkeistä kuin mitä hän kohtuudella kykeni torjumaan, on osoitettu jo vuonna 1793 Elisabeth Sjöbergin puolisoiksi, kun hänen esteettömyytensä avioliittoon oli alueen kirkkoherranvirastossa vahvistettu. Jos oletettu molemmanpuoleinen kiintymys ei aivan täysin ehtinyt vakiintua heidän välilleen, tai siitä millaiset osapuolille epäsuotuisat olosuhteet johtivat siihen, etteivät heidän kohtalonsa kohdanneet ennen kuin 15. päivänä helmikuuta 1807 [13], kun Gabriel Ytterberg pitkän odotuksen jälkeen täyttyneen vihkimisen jälkeen sai onnellisesti nauttia Elisabeth Sjöbergin sydäimestä ja kädestä, ei ole kukaan sitä tohtinut tuoda päivänvaloon. Mahdollisesti myös tässä on esillä jonkin arvoituksen seuraukset, josta emme suoraan ole saaneet tietää mitään. Asianomaisilta on kuitenkin jokseenkin puolustelematonta että niin, ilman minkäänlaista mielistelyä, jättää jälkeensä joukko kiinnostuneita ja uteliaita henkilöitä sinne sun tänne suuntautunein arvauksin, puille paljaille. Meille on myönnetty täysin puutteelliset tiedot osapuolien tässä suhteessa näennäisesti enimmäkseen viattomista rakkaussuhteista, kun runsaasti keskustelua aiheuttaneen avioliiton solmiminen neljätoista vuotta aiemmin tai myöhemmin ei voida todistaa yhdeksi ja samaksi liitoksi. Niin myöhään kuin tämä avioliitto alkoikin, ei voinut muuta seurata kuin että liitto lapsettomaksi, sukutaulukon joidenkin sivujen suureksi suruksi ja kaipuuksi, kun ne nyt on jätettävä täysin tyhjiksi.

Silloinen Männäisten ruukin omistaja, everstiluutnantti, kreivi af Ugglas, jäi suomalaisvenäläisen sodan loppuessa Ruotsiin ja tarjosi kaupattavaksi Suomeen jääneet kiinteistönsä hyvään hintaan. Hän myi sittemmin Ytterbergin pariskunnalle Pyrrin ja Pietilän verotalon Männäisten kylässä sekä Hyrin verotalon Siivotun kylässä Nykyrkon pitäjässä, jonne ensimmäisenä mainitun tilan maille Männäisten ruukki oli perustettu, ja siten myös tämä ruukki kuului kauppaan. Kun kauppasumma oli kokonaisuudessaan maksettu asianomaiselle, empivät puoliset päätöksessään matkata Ruotsiin meriteitse vieraillakseen siellä oleskelevilla sjöbergiläisillä sukulaisillaan. Tämä suunniteltu kohtaaminen sukulaisten ja tuttujen kanssa ei toteutunut kun Gabriel Ytterberg 26. syyskuuta 1825 menehtyi ”kihtivaivoihin”.

Saman vuoden 20. päivänä lokakuuta pidettiin hänen hieman suureelliset hautajaisensa. 1. toukokuuta 1817 näiden elämäntavoiltaan moitteettomien ja jumalaapelkäävien puolisoitten laaditun keskinäisen testamentin mukaan miehen kuoleman sattuessa siirtyisi kaikki hänen kiinteä ja irtonainen omaisuutensa leskelle, jonka siitä eteenpäin tulisi hallinnoida omaisuutta huolellisesti.

Suvun vanhimpien kertomuksien mukaan Elisabeth Ytterberg oli leskeksi jäätyään, myöhemmässä elämänsä vaiheessa halvaantunut täysin ainakin jaloistaan, tästä syystä hän päivisin istui rauhallisesti pyörätuolissa. Hän ylläpiti viekkaasti emännän arvokkuuttaan tältä siirreltävältä valtaistuimeltaan. Alustalaisiltaan hän pyysi toimitettavaksi luonnossa erinäisiä tuotteita villasta, pellavasta, hampusta, viljasta ja juureksia ynnä muuta. Sikäli kuin mitään erikoista hankaluutta ei ollut, nämä sijoitettiin puoliympyrään hänen jalkojensa eteen. Siihen hän määräsi jokaisen osasen järjestyksen jokaisen ominaislaadun mukaisesti ja pyysi sen jälkeen että se ja se nippu vietäisiin siihen ja siihen naulaan sille ja sille ullakolle — se ja se pino kolmannelle hyllylle siihen ja siihen päähän osoitettuun ullakkokomeroon. Musta lankavyvyhti ylimmälle hyllylle ja valkoinen taas alimmalle hyllylle ullakolla, hienojyväinen vilja siihen ja siihen karsinaan sen ja sen makasiinin vintille, isojyväinen taas toisaalle. Nämä asiat ilmeisesti painuivat terävästi asianomaisen muistiin, kaikki samoissa järjestelmällisissä haaroissaan. Yhtälailla kun hän luovutti tai lainasi jotakin, hän jätti vähäpätöisimmän ohjeen siihen karstapariin, siihen lankavyvyhtiin sekä siihen pellava- tai hamppunippuun siitä ja siitä naulasta jne., jonka hän siinä tilanteessa katsoi aiheelliseksi siirtää. Mihinkään muuhun esineeseen, joka oli joko samaa tai nähtävästi samankaltaista laatua, ei saatu missään nimessä tarttua. Tämän tapahtuessa olisi uhkana joutua hänen äärimmäiseen epäsuosioonsa. Jotta tällaisen menettelyn todellinen merkitys voitaisiin ymmärtää, on tässä ehdottomasti tuotava esiin, että Ytterbergin eukolle oli siunaantunut niin erinomaisen kehittynyt muisti, että vaikka hän ei kymmeniin vuosiin ollut astunut jalallaan vintille tai vinttihuoneisiin, tiesi hän yhtälailla mihin tavarat oli sijoitettu, niin huoneen, hyllyn, naulan kuin esineiden järjestyksen tarkkuudella, tietystä huoneennurkasta nähden. Tässä hänen muistinsa ei sivuuttanut edes nippujen ja pinkkojen järjestysnumeroita nauloissa tai puunapeissa, ja talonväen muistiin iskostettiin erityisen tarkkaan käsky aina asettaa ylemmät niput samaan, huolelliseen järjestykseen naulaan, mikäli sattumalta siellä säilytetty alempi nippu hänen käskystään otettaisiin pois. Näin hän johti taloaan, hänelle siunatulla epätavallisen hyvällä järjestelmällisyydellä. Kaikki hänen ympärillään oli parhaalla ja mitä tarkoituksenmukaisimmalla tavalla järjestetty ja säännöstelty etukäteen — talon tarpeisiin valmistettavan paloviinan tarvikkeita unohtamatta. Hän oli näet päästä varpasiin aito ruotsalainen, ja hän katsoi tässä tapauksessa oikeudekseen esteettömästi myydä paloviinaa ryypyitäin janoiselle ihmiskunnalle. Tätä syvälle juurtunutta epähyveellisyyttä eivät ystävälliset varoitukset ja kehotukset eivätkä hänelle osoitetut sakot lopettaneet. Paloviina-astiat oli tyhjennettävä pääasiallisesti kuitenkin niistä anniskeltujen ryyppejen ominaisuudessa; muunlainen menettely oli miltei mahdoton. Männäis-

ten eukon puolustukseksi on kuitenkin tässä huomautettava että hänen selvänäköisyytensä ja ehkä myös täysin oikeutetun käsityksensä tilanteessa yhdisti olosuhteet, että hänestä pienen annoksen tätä juoksevaa nektaria tuli vahvistaa ja elävöittää yksilöä, mutta että säännöksissä pienintä sallittua myyntierää, 1/2 tuoppia [15] ei voinut yksi henkilö nauttia ilman että juoma suurissa määrin näytti humalluttavan ja pahennusta herättävän vaikutuksensa. Hän tunsi ihmisluonnon pienet heikkoudet liian hyvin erehtyäkseen tässä, riittävän hyvin tiedämme että samankaltainen katsontatapa on aikojen saatossa saanut jalansijaa monen muunkin kuin yksin hänen ajattelussaan.

Nuori, naispuolinen Olof Sjöbergin sukulainen, joka muiden muassa Män-
näisten eukon elämän viime vaiheissa oli pidemmän aikaa oleskellut hänen luonaan, huomauttaa että eukko halvaantumisen lisäksi kärsi myös heikentyneestä näkökyvystä sekä heikoista kirjoitustaidosta. Viimeisemmän näistä päättelyistä tämä viestintuoja päätteli siitä, että nuorten oli luettava yksityiskohtaisesti ääneen eukon Pohjanmaalle suunnatut kirjeet, jotka eukko oli myös lempeästi käskennyt heidät kirjoittamaan ennen niiden lähettämistä. Tämän seurauksena hän siirsi edelleen mieluusti jokaisen kirjeenvaihtoon liittyvän tehtävän, eikä hänen tiedetä jättäneen jälkeensä sellaista näytettä kirjoitustaidoistaan, joka olisi lausunnan arvoinen. Hän piti huoneensa melko yksinkertaisesti kalustettuina ja puhtaina, eikä hän Bergan patruunaan vastakohtana ollut liiallisen hieno vaatetuksessaan arklisissa tilanteissa. Hänen halvaantumisestaan johtuva epämukavuus pukeutumisessa on syytä merkitä osalliseksi tähän vetäytyvyyteen. Ainoastaan suurempina juhlapäivinä ja muiden juhlallisempien tilaisuuksien aikaan vinttikomeroista ja muista hyvistä piiloista kaivettiin esiin hänen jokseenkin epämuodikkaat, mutta kuitenkin huomattavan paljon arvokkaammat asunsa. Hänen ateriointinsa lienee myös ollut yksinkertaisempaa laatua. Omasta ja ”veljensä” Olofin aiemasta kohtalosta hän ei koskaan puhunut mitään, vaikka nuoriso kuinka urheasti tahansa riivasi ja ahdisteli eukkoa avaaman sanaista arkkuaan; ja tähän oli kummallista, kun vanhuus muuten yleensä on suulas luonteeltaan. Ulkonäöllisesti ja luonteeltaan olivat yhteen saatetut ”sisarukset” aivan erityisen erilaisia, jopa niin erilaisia, kuin syyttä erilaisuudessa voidaan ajatella. Tavallisin aistein ei minkäänlaista nimettävää yhdenkaltaisuutta voitu löytää heidän väliltään, muuta, kuin että kumpikin olivat sieluiltaan ja sydämiltään aitoja ruotsalaisia ja että heillä oli uskonnollinen luonnonlaatu. He myös pitivät itsepintaisesti kukin elämäntehtäväänsä ahkeran ja hartaan työnteon ja säästeliäisyyden avulla kerätä itselleen jonkinlaisen omaisuuden.

Pidemmän aikaa Gabriel Ytterbergin kuoleman jälkeen, eikä onnekseen ei aivan rutiköyhänä maallisista antimista, Elisabeth Ytterberg menehtyi ”vanhuu-

denheikkouteen” 19. maaliskuuta 1851. Hänen jälkeensä jättämä huomattava omaisuus jaettiin 27. kesäkuuta 1851 Ytterbergin ja Sjöbergin sukujen välillä. Tämän lahjan kiitolliset vastaanottajat eivät täten ole aivan pienestä syystä yhä pitäneet tätä kunnianarvoista matroonaa arvostetusti ja kunnioitetusti muistoissaan. Yhtä kappaletta perinnönjakoasiakirjasta säilytetään Männäis-Pyrrin tilalla, tai niin sanotussa Männäisten ruukissa. Puolisot Ytterberg ovat haudattuina yhteen hautaan Nykyrkon pitäjän hautausmaalle, ja isokokoinen, tasainen harmaakivi epäselvällä, melkein kadonneella kirjoituksella osoittaa Männäisten ruukin haudan, jossa myös Ytterbergin perhe lepää.

Seuraavilla sivuilla emme ole voineet evätä itseltämme iloa esittää nähtävälle lähempää tarkastelua varten pientä sukurekisteriä Sjöbergin suvusta. Jokaiselle suotakoon vapaus aloittaa juurensa sieltä, mistä näkee parhaaksi. Näemme myös, että tämän myötä vaikuttaisi siltä, että rakkaalla Suomellamme olisi hedelmällisempi maaperä työteliäälle väelle heidän menestymiselleen maanpäällisessä elämässä, kuin mitä hyvällä syyllä voimme väittää länsinaapuristamme. Voi toki myös olla, että päinvastaiset olosuhteet vallitsevat mitä tulee muihin ruotsalaisiin sukuhaaroihin jotka ovat muuttaneet pois Grythyttanin pitäjästä, ja joita me emme ole voineet tuoda esille tähän. Ainakin toivomme sydämissämme että näin todella olisi.

[1] Sladran ja Finnin ruukkien tilanhoitaja Olof Forsselius Svensson, syntynyt 1752, muutti Rockesholmasta Stadraan 1775, missä hän oli vielä 1780. Sitä, millainen osa tällä henkilöllä oli maailmanmenoon sillä seudulla emme vielä tiedä. Myös hän katosi jäljettömiin 1780.

[2] P. Castorin syntyi Hudiksvallissa 30/5 1727, † Grythyttanissa 10/8 1794. Elfvestorp sijaitsee 13 kilometrin etäisyydellä Stadrasta ja 8 kilometrin etäisyydellä Grythyttanista.

[3] Ehkä Fredricsbergin rautaruukki Nääsin pitäjässä Taalainmaalla?

[4] Erityisesti vuonna 1805, jolloin maa oli jo aivan paljaana 13. maaliskuuta, joka esti polttopuiden kuljetuksen.

[5] Johan Almin kolmas tytär oli naimisissa Tukholmassa kirjapainomies Nanne Edmundsson Falkin kanssa, ja heillä oli viisi lasta, joista vuonna 1804 elivät ainoastaan pojat Johannes Emanuel, syntynyt 1792, ja Leopold 1794.

[6] Kreivi Samuel af Ugglas.

[7] Tästä huolimatta G. Ytterberg lähti hänen ja O. Sjöbergin yhteisestä yrityksestä vuonna 1807, ja jätti silti edelliselle 800 valtakunnantaalerin vaateet velaksi ruukille, velkasitoumusta ja korkoa vastaan.

[8] Bergan hedelmäpuut tuhoutuivat tai kuivuivat tulipalon jälkeen.

[9] Tämä teos torjuu jakobiinit, illuminaatit ja sofistit.

[10] Täällä Sjöbergin majapaikkana oli usein tukkukauppias Lars Rolanderin koti.

[11] Syntynyt 31. lokakuuta 1764, kuollut 23. toukokuuta 1844.

[12] Syntynyt 1. maaliskuuta 1811, kuollut Raippaluodossa 18. helmikuuta 1897.

[13] Erikoista kyllä Nykyrkon pitäjän seurakunnan kirjoista puuttuu luetelo vihityistä vuosilta 1807 ja 1808, mutta ei muilta vuosilta. [14] Neidon mitta = 4/5 desilitraa.

[15] $1/2$ tuoppi = $6 \frac{1}{2}$ desilitraa.

Suom. huom.

[16] Alkup. Skepp., tuntematon yksikkö

I. Slägtregister, svenskt.

Olof Sjöbergs i Grythyttan slägt.

Tab: A. Stamföräldrar.

- † **Anders Sjöberg**, Bergsman från Sjöbergstorp i Grythyttan socken af Vestmanlands län i Sverige. Född i Grythyttan 1686; Död ? Gift med
- † **Christina Hindersdotter Mård**; Född i Grythyttan 1686; Död ?

Deras 4 barn:

- a. † **Lisa Sjöberg**; F. i Grythyttan 1713; D. ?
- a. † **Jan Sjöberg**; F. i Grythyttan 1715. Brunnsmästare vid Loka hälsobrunn i Grythyttan. D. ? G. 1:a gången med
- † **Lena Persdotter**; F. i Grythyttan 1695; D. ibd. 1775.

Deras 3 barn, se tab:

C.

- Jan Sjöberg** var G. 2:a gången med
- † **Katrina Andersdotter**; F. i Kroppa 1727; D. ? Barnlös.
- a. † **Hindrie Andreas Sjöberg**; F. i Grythyttan $23\frac{1}{2}$ 1719. Bergsman. D. ibd. $7\frac{1}{4}$ 1798. G. 1:a gången $16\frac{1}{8}$ 1752 med

- † **Elisabeth Olsdotter**; Länsmansdotter från Heden, Grythyttan. F. i Grythyttan $\frac{2}{4}$ 1723. D. (dödsåret obekant, men dock före 1772).

Deras 9 barn, se tab:

D.

Hindrie Andreas Sjöberg var gift 2:a gången $\frac{19}{8}$ 1770 med

- † **Beata Matsdotter**, från Elgfallet, Ljusnarsbergs socken; F. 1738; D. ?

Deras 2 barn, se tab:

D.

- a. † **Anna Sjöberg**; F. i Grythyttan $\frac{8}{3}$ 1724; D. ?
Flyttade till Filipstad 1748 säsom G. med
† **Per Bornström** från Filipstad.

Tab: B. Olof Sjöbergs moderne släkt.

- † **Olas Olasson**; F. i Heden by Grythytte socken 1688; Länsman; D. ? G. 1:a gången med
† **Maria Bengtsdotter Drake**; F. 1691; D. 1742

Deras 8 barn:

- † **Katarina**; F. 1719; D. ?
† **Elisabeth**; F. i Grythyttan $\frac{2}{4}$ 1723; D. (dödsåret obekant, men dock före 1772); G. i Grythyttan $\frac{16}{8}$ 1752 med
a. † **Hindrie Andreas Sjöberg**; Bergsman; Se tab: **A.**
† **Jan**; F. 1720; D. ?
† **Jakob**; F. 1729; D. ?
† **Maria**; F. 1730; D. ?
† **Stina**; F. 1731; D. ?
† **Greta**; F. 1733; D. ?
† **Anna**; F. 1735; D. ?
Olas Olasson var gift 2:a gången med
† **Maria Nilsdotter**; F. 1716; D. ? Barnlös.

Tab: C. Jan Sjöbergs 3 styfbarn.

Fortsättning från tab:

A.

*Hustrun Lena Persdotters 3 barn i ett
föregående gifte:*

- † Jan Torstensson; F. i Grythyttan 1731; Flyttade till Nora 1749; D. ?
- † Catarina; F. i Grythyttan. Flyttade till Stockholm 1742; D. ?
- † Eric Torstensson; F. i Grythyttan; D. ?

Tab: D. Hindric Andreas Sjöbergs afkomma.

Fortsättning från tab:

A.

*Hindric Andreas Sjöbergs och Elisabeth
Olsdotters 9 barn:*

- b. † Olof Sjöberg; F. i Grythyttan $12/1$ 1755; „Rymt 1780“; D. ?
- b. † Elisabeth Sjöberg; F. i Grythyttan $26/10$ 1763; Flyttade till Karlskoga socken i Örebro län 1785; D. ?
- b. † 7 onämnda barn afledo innan desamma uppnådde myndig ålder.

*Hindric Andreas Sjöbergs och Beata
Matsdotters 2 barn:*

- b. † Hindrik Sjöberg; F. i Grythyttan $17/2$ 1775; D. ?
G. med
- † Lisa Larsdotter; F. i Grythyttan $14/4$ 1777; D.
ibd. $25/9$ 1830.

Deras 2 barn, se tab:

E.

- b. † Beata Sjöberg; F. i Grythyttan $25/12$ 1781; D. ibd.
 $1/12$ 1855; G. 1798 med

- † **Olof Persson**; F. i Grythyttan 1770; D. ibd. $16\frac{1}{2}$
1851.

Deras 7 barn, se tab: **F.**

Tab: E. Hindrik Sjöbergs barn.

Fortsättning från tab: **D.**

*Hindrik Sjöbergs och Lisa Larsdotters
2 barn:*

- e. † **Brita Sjöberg**; F. i Grythyttan $22\frac{1}{1}$ 1800; D. ?
e. † **Henrik Sjöberg**; F. i Grythyttan $8\frac{1}{6}$ 1804; D. ?

Tab: F. Olof Perssons afkomlingar.

Fortsättning från tab: **D.**

Olof Perssons och Beata Sjöbergs 7 barn:

- e. † **Brita Beata**; F. i Grythyttan 1802; D. ibd. 1819.
e. † **Petter**; F. i Grythyttan $3\frac{1}{8}$ 1804; Flyttade till
Örebro $28\frac{1}{10}$ 1829; D. ?
e. † **Olof Olsson**; F. i Grythyttan $30\frac{1}{7}$ 1807; D. ? G.
ibd. med
† **Katrina Persdotter**; F. i Grythyttan $12\frac{1}{3}$ 1787; D. ?

Deras 3 barn, se tab: **G.**

- e. † **Greta Lisa**; F. i Grythyttan 1811; D. ibd. 1812.
e. **Karl Hindrik Olsson**; F. i Grythyttan $14\frac{1}{2}$ 1816;
G. med

Anna Kajsa Jansdotter; F. i Karlskoga 1816.

Deras 5 barn, se tab: **H.**

- e. † **Anna Karolina**; F. i Grythyttan 1819; D. ibd.
1820 el. 1821.
e. † **Johan Erik**; F. i Grythyttan $2\frac{1}{12}$ 1820; D. ibd.
1821.

Tab: G. Olof Olssons barn.*Fortsättning från tab:***F.*****Olof Olssons och Katrina Persdotters 3 barn;***

- d. **Anders**; F. i Grythyttan $\frac{9}{6}$ 1823.
- d. **Maja Stina**; F. i Grythyttan $\frac{28}{3}$ 1826; Flyttade
till Gellersta $\frac{4}{7}$ 1841.
- d. **Erik**; F. i Grythyttan $\frac{10}{10}$ 1832.

Tab: H. Karl Hindrik Olssons barn.*Fortsättning från tab:***F.*****Karl Hindrik Olssons och Anna Kajsa
Jansdotters 5 barn:***

- d. **Olof Gustaf**; F. i Grythyttan $\frac{11}{1}$ 1840.
- d. † **Beata Karolina**; F. i Grythyttan $\frac{13}{9}$ 1841; D. ibd.
 $\frac{19}{3}$ 1845.
- d. **Beata Karolina**; F. i Grythyttan $\frac{16}{1}$ 1847.
- d. **Karl Henrik**; F. i Grythyttan $\frac{17}{1}$ 1852.
- d. **Anna Gustafva**; F. i Grythyttan $\frac{7}{12}$ 1855.

II. Slägtregister, finskt.

Tab: I. Sjöbergska Stammen.

- † **Olof Sjöberg**; Född i Sverige $11/1$ 1755; Torde hafva antagit namnet „Sjöberg“; Anlände från Sverige till Fredriksfors bruk i Kulla kapell af Ulfsby socken omkr. 1792 och till Österbotten om hösten 1795; Anlade **Berga glasbruk** i Pörtom och erhöll privilegier derå 1796; Dog i Pörtom $7/10$ 1823; Gifte sig i Pörtom $22/11$ 1803 med
- † **Johanna Alm**; F. $6/2$ 1774; Dog å Ahlholma i Pörtom $20/2$ 1856; Var dotter till den frejdade Kyrkomålaren Johan Alm, från Kalmare-trakten i Sverige.

Deras 6 barn:

1. † **Ulrika Gustava Sjöberg**; F. å Berga bruk i Pörtom $20/8$ 1798; D. i Wasa $30/4$ 1841; G. å Berga bruk 1818 med
- † **Johan Eric Frisenfelt**; F. $1/11$ 1794; Kakelugnsmakare och borgare i Wasa. D. ibd. $9/9$ 1829.

Deras 7 barn, se tab:

2.

1. † **Johanna Elisabeth Sjöberg**; F. å Berga bruk $24/2$ 1804; D. å Ahlholma i Pörtom $25/11$ 1866. Ogift. Var en strängt religiös qvinna samt rätträdig, gifmild, god och fördragsam. En besvarad ungdoms böjelse,

som omintetgjordes derigenom att föremålet för den-
samma af våda drunknade, gjorde henne för sitt åter-
stående lif sorgbunden och alfvarsam.

1. † **Olof Sjöberg**; F. å Berga bruk $28/11$ 1805; D. i
Wasa $20/7$ 1861; Begrofs i Pörtom $6/8$ 1861. Ägde
Berga glasbruk i Pörtom. Var en nykter, rättskaffens
och arbetsam man, med djupt innerliggande insigter i
glastillverkning, hvarigenom Berga bruk uppbringades
till en ståndpunkt, jemförlig med få andra glasbruk i
Finland. Vid sitt fränfalle efterlemnade han följande
fastigheter i Pörtom by:

Rub. Silf.

Berga glasbruk jemte derunder bebrukade

Kajana skattehemman N:o 35 och $\frac{1}{8}$

mantal af Högbäcka skattehemman

N:o 31, värderade tillhopa till . . . 25,000: —

Ahlholm $\frac{1}{12}$ mantal skattehemman N:o 43 1,600: —

Dunder $\frac{5}{8}$ mantal skattehemman N:o 8 . 2,400: —

På Vägriken voro byggnaderne värderade

till 400: —

Olof Sjöberg blef G. i Pörtom $24/7$ 1840 med

- † **Margaretha Christina Bäck**; F. i Nykarleby
socken $16/2$ 1813; D. å Berga bruk $12/3$ 1896. Var
driftig, gifmild och vänsäll. Ägde efter mannens död
Berga bruk och bedref bruksrörelsen med god förmåga.

Deras 8 barn, se tab:

3.

1. † **Amalia Maria Sjöberg**; F. i Pörtom $24/2$ 1808;
D. i Kristinestad $24/9$ 1877; G. $27/11$ 1827 med

- † **Eric Casper Holmström**; F. $9/6$ 1800; D. i
Kristinestad $4/8$ 1849; Student; Råd- och Handelsman
i Kristinestad.

Deras 10 barn, se tab:

4.

1. † **Gustaf Sjöberg**; F. i Pörtom $27/7$ 1810; D. ibd.
 $27/7$ 1810.

1. † **Henrik Sjöberg**; F. å Berga bruk $22/3$ 1812; D. å Saaranen i Pyhäjärvi (Uleåborgs län) $20/6$ 1890. Besökte Navigationsskola; Tog kofferdiskeppare och sjökaptens examen; Kom 1833 till Kristinestad; Förde fartyg såväl derifrån, som ock från Wasa; Borgare i Kristinestad 1836; Redde i skepp och utskeppade produkter, föremål för handel; Landthushållare i Ilmola (Peurala, Seppi h:n) 1846 och i Malaks (Åminneborg h:n) 1853. Egde 1856—1875 Vesikoski jernbruk med tullmjölqvarn och såg samt 1863 knipp- och spikhammare i Pyhäjärvi. Flyttade våren 1879 till Saaranen h:n derstädes. G. å Berga bruk $21/11$ 1833 med

- † **Christina Ulrica Östman**; F. i Raumo $10/8$ 1807; D. i Nedertorneå $6/1$ 1893; Dotter till Borgaren Reinhold Östman, f. $12/9$ 1779, d. „på resa ifrån Tyskland“ $10/6$ 1833, och dess maka Anna Christina Reilander, f. $13/9$ 1778, d. $31/8$ 1854; Följde sin man på sjöfärder utrikes; Kom först 1857 från Malaks till Vesikoski; Flyttade $/8$ 1890 till Nedertorneå.

Deras 7 barn, se tab:

5.

Tab: 2. Frisenfeltska grenen.

Fortsättning från tab:

1.

Eric Frisenfelts och Gustava Sjöbergs 7 barn:

2. † **Johanna Gustafva Frisenfelt**; F. i Pörtom $10/3$ 1817; D. i Wasa $26/8$ 1818.
2. † **Maria Gustava Frisenfelt**; F. i Wasa $27/2$ 1819; D. ibd. $6/6$ 1821.
2. † **Johan Gustaf Frisenfelt**; F. i Wasa $16/11$ 1820; D. ibd. $14/5$ 1821.
2. † **Johanna Maria Frisenfelt**; F. i Wasa $3/3$ 1822; Flyttade till Nykyrko 1830 och såsom enka till Pörtom 1867; D. i Wasa $2/5$ 1895; G. $17/9$ 1843 med

- † **Jakob Wilhelm Strömberg**; F. $^{13}/_{10}$ 1818; D. $^9/_{11}$ 1862. Tjenstgjorde vid Åbo Länestyrelse; Kronolänsman, i hvilken egenskap han tillhörde socknarne Töfsala fr. $^{20}/_3$ 1843 t. $^{13}/_{10}$ 1845, Kankaanpää fr. $^{13}/_{10}$ 1845 t. $^{20}/_5$ 1853, Töfsala fr. $^6/_6$ 1853 t. $^{17}/_{11}$ 1856 samt Hvittis och Punkalaitio fr. $^{12}/_{12}$ 1856 till sin död.

Deras 12 barn, se tab:

6.

2. † **Karolina Emilia Frisenfelt**; F. i Wasa $^9/_9$ 1823; Flyttade till Nykyrko 1838; D. / 1853; G. / 1850 med

- † **Viktor Maurits Roslin**; F. i Åbo $^{17}/_{12}$ 1824; D. $^{10}/_2$ 1878. Student $^{23}/_6$ 1843; Ledamot af Finska Litteratursällskapet $^7/_5$ 1845; Specim. prakt. för lägste läraretjenster vid l. element. skolor $^9/_{12}$ 1846; Prestvigd $^{17}/_{12}$ 1846; T. f. lärare vid l. elem. skolan i Nystad vårterm. 1847; Pastors Adj. i Nystad och Nykyrko fr. $^1/_5$ 1849 t. $^1/_8$ 1850; Elementarlärare i Nystad fr. $^{17}/_5$ 1847 t. 1852; Bestridt rektorstjensten vid samma skola fr. o. m. höstterm. 1849 t. o. m. vårterm. 1852; Moderkyrkokapellan i Vehmo fr. $^{17}/_{12}$ *) 1852 t. 1865 (tilltr. $^1/_5$ 1853 och dessförinnan bestr. tjensten fr. årets början); Kyrkoherde i Jomala på Åland fr. 1865 t. 1878. Prost.

Deras 1 barn, se tab:

7.

Efter sin första hustrus död omgifte sig Viktor Roslin med Edla Elmina Lundenius.

2. **Charlotta Wilhelmina Frisenfelt**; F. i Wasa $^{10}/_1$ 1825; Flyttade till Kristinestad 1841; G. ibd. $^8/_{12}$ 1844 med

- † **Carl Gustaf Nyström**; F. $^{16}/_8$ 1818; D. i Kristinestad $^{27}/_{11}$ 1869. Handlande i Kristinestad. Var son till

*) Eller $^{17}/_{11}$.

Handlanden ibd. Gustaf Adolph Nyström, d. 1829, och dess maka Katarina Ulrika Uddman, f. $16/10$ 1796, d. ?

Deras 12 barn, se tab:

8.

2. † **Hilda Elisabeth Frisenfelt;** F. i Wasa $13/6$ 1826; D. i Kristinestad $6/7$ 1901. Flyttade till Pörtom $3/8$ 1841, till Kristinestad omkr. 1858 och till derinvid belägna Nätsjö villa omkr. 1868; Vistades såsom barn och i yngre år mycket å Berga och Männäis bruk. Ogift.

Tab: 3. Berga-Sjöbergska grenen.

Fortsättning från tab:

1.

Olof Sjöbergs och Christina Bäckes 8 barn:

2. **Olivia Johanna Maria Sjöberg;** F. å Berga bruk $29/7$ 1841; G. å Berga $17/4$ 1866 med

Georg Jonas Alfred Hedman; F. i Wasa $11/11$ 1844. Handlande och Vicekonsul ibd; Gårdsegare i Wasa; Ägde fr. 1875 en längre tid Vesikoski jernbruk, tullmjölqvarn, såg samt knipp- och spikhammare i Pyhäjärvi (Uleåborgs län), i bolag med sin sväger Alfred Sjöberg. Synnerligen driftig och skicklig affärsman, bedrivande både ex- och import. Son till Handlanden i Wasa Gustaf Maurits Hedman, f. $13/6$ 1807, d. $26/1$ 1874, och dess maka Brigitta Magdalena Wallgren, f. $1/11$ 1813, d. å Tomtagära i Sverige $10/8$ 1900.

Deras 8 barn, se tab:

9.

2. † **Christina Elisabeth Sjöberg;** F. å Berga $23/7$ 1843; D. ibd. $16/11$ 1849.
2. † **Agnes Margaretha Sjöberg;** F. å Berga $22/3$ 1845; D. ibd. $12/1$ 1863.
2. **Olof Alfred Sjöberg;** F. å Berga $3/1$ 1847. Landthushållare i Pörtom; Driftig jordbrukare; Ifrig folkskolevän; God och ofta anlitad kommunalman.

Ägde fr. 1875 en längre tid Vesikoski jernbruk, tullmjölkvarn, såg samt knipp- och spikhammare i Pyhäjärvi (Uleåborgs län), i bolag med sin svåger Alfred Hedman. G. å Berga $5/3$ 1868 med

3. **Hilda Gustava Elisabeth Strömberg;** F. i Töfsala $5/6$ 1844; samt dotter till Kronolänsmannen Jakob Wilhelm Strömberg och dess maka Johanna Maria Frisenfelt; Vidare omnämmande, se tab: 6.
- Deras 11 barn, se tab:* 10.
2. † **Oskar Henrik Sjöberg;** F. å Berga $9/11$ 1848; D. ibd. $14/11$ 1848.
2. **Karolina Elisabeth Sjöberg;** F. å Berga $15/7$ 1850; G. ibd. $18/7$ 1871 med
- † **Frans Otto Mikaël Pihl;** F. i Sagu $11/4$ *) 1841; D. i Karuna $8/3$ 1892. Student $15/9$ 1864; Prestvigd $17/7$ 1867; Kapellan i Karuna $1/5$ 1870; Vice Pastor $18/12$ 1879.
- Deras 1 barn, se tab:* 11.
2. † **Albert Johannes Sjöberg;** F. å Berga $3/6$ 1852; D. ibd. $11/12$ 1857.
2. † **Carl August Sjöberg;** F. å Berga $31/7$ 1854; D. ibd. $28/7$ 1861.

Tab: 4. Holmströmska grenen.

Fortsättning från tab: 1.

Äldre Casper Holmströms och Amalia Sjöbergs 10 barn:

2. **Christina Elisabeth Johanna Holmström;** F. i Kristinestad $6/11$ 1828.
2. **Maria Aurora Holmström;** F. i Kristinestad $30/3$ 1830; G. ibd. $27/1$ 1853 med

*) Eller $10/4$.

- † **Carl Adam Jakob Savander**; F. $\frac{6}{3}$ 1826; D. i Kristinestad $\frac{14}{7}$ 1901. Handlande ibd.; Politie Rådman ibd. 1866; Auktionskammar-föreståndare och Tolagsbokhållare ibd. 1874; Kyrkovärd fr. ? till sin död.

Deras 1 barn, se tab:

12.

2. † **Johan Casper Holmström**; F. i Kristinestad $\frac{8}{1}$ 1832; D. ibd. $\frac{1}{10}$ 1833.

2. † **Herman Casper Holmström**; F. i Kristinestad $\frac{4}{2}$ 1834; D. ibd. $\frac{22}{1}$ 1901. Handlande i Kristinestad 1857 och i Helsingfors 1861; Häradsskrifvare-biträde och tidtals t. f. Häradsskrifvare i Ilmola härad 1878—1895. G. i Thusby $\frac{25}{2}$ 1862 med

Christina Stackelberg; F. i Vestmanland uti Sverige $\frac{30}{6}$ 1834. Dotter till Löjtnanten vid flottan Berndt Gustaf Gottfrid Stackelberg och dess maka Maria Elisabet, född Eriksson.

Deras 1 barn, se tab:

13.

2. † **Hugo Ferdinand Holmström**; F. i Kristinestad $\frac{10}{11}$ 1837. Ingick i finsk krigstjänst såsom Underofficer 1855; Befordrad till Fänrik 1859; D. i officersgrad uti Ryssland (Dorpat) $\frac{19}{3}$ 1860.

2. † **Josefina Amalia Holmström**; F. i Kristinestad $\frac{22}{4}$ 1839; D. ibd. $\frac{10}{6}$ 1840.

2. **Hilma Amalia Holmström**; F. i Kristinestad $\frac{24}{5}$ 1841. Har länge varit anställd i särskilda befattningar hos Firman A. Ahlström.

2. † **Josef Emil Holmström**; F. i Kristinestad $\frac{25}{6}$ 1843; D. såsom Junkare i Helsingfors $\frac{31}{3}$ 1866.

2. **Olga Josefina Holmström**; F. i Kristinestad $\frac{3}{10}$ 1845; G. ibd. $\frac{29}{12}$ 1864 med

- † **Ivar Magnus Lindroth**; F. i Nystad $\frac{16}{7}$ 1840; D. å Näsijärvi pappfabrik i Birkkala socken $\frac{20}{1}$ 1902. Handlande i Helsingfors fr. 1861 t. 1866; Föreståndare för Kommerserådet A. Ahlströms sägar å olika orter

fr. 1872 t. $\frac{1}{1}$ 1895; Ägare af Näsijärvi pappfabrik in-
vid Tammerfors fr. 1874.

Deras 9 barn, se tab:

14.

2. **Eva Helena Holmström;** F. i Kristinestad $\frac{21}{1}$ 1848; G. å Långfors egendom i Sastmola $\frac{21}{9}$ 1871 med
† **Anders Ahlström;** F. i Sastmola $\frac{7}{11}$ 1827; D. i Helsingfors $\frac{10}{5}$ 1896. Bruksägare. Kommerseråd 1881. Son till Kyrkovärden Erik Ahlström och dess maka Anna Andersdotter Norrgård *). Gick i Björneborgs elementarskola. Egnade sig sedan åt köpmannabanan. Var förut (1850) gift med Anna Margaretha Långfors och erhöi med henne någon förmögenhet, bestående i ett pappersbruk och $\frac{1}{4}$ i en vattensåg. Begynte drifva handel med trävaror och spannmål. Tillhandlade sig 1862 Saarikoski egendom i Siikais, begynte uppköpa skogar samt upparbetade genom drift och lyckade spekulationer sin rörelse så, att han snart blef en af Finlands största affärsmän och exportörer af trävaror. Den ena sågen och det ena jernbruket efter det andra råkade småningom i hans händer. Den årliga tillverkningen af 4 vattensågar och 9 ångsågar, som han dels sjelf uppbyggt, dels tillhandlat sig, steg till omkring 36,000 standert. För sin sågrörelse innehade han omkr. 20 skogshemman. Landtdagsman 1877—1878 och 1894. Känd för sin storartade affärsverksamhet och sina betydande uppförringar för allmännyttiga ändamål. Har understödt finska privatlyceerna i Helsingfors och Björneborg samt finska theatern i Helsingfors med frikostiga bidrag, byggt och underhållit med statsbidrag 9 folkskolor, donerat 60,000 mark till upprättandet af fattigkassor vid hans etablissement, och 1892 skänkt 50,000

*) Uppgifterna om Kommerserådet A. Ahlström äro hemtade ifrån nekrologen öfver honom i Wasabladet för år 1896.

mark till de nödlidande, utom åtskilliga andra donationer. Anlade och uppbyggde under loppet af cirka en veckas tid en 300 meter lång winschjernväg (den första i Finland) mellan Santalahti ångsåg invid Tammerfors och till den i närheten liggande Björneborgsbanan, afsedd att varpa upp 12 vagnar om cirka $1\frac{1}{3}$ standert i timmen, d. v. s. ungefär 75 hästlass. 1896 års utskeppning af trävaror besteg sig till 50,000 standert. Ahlström var vid sitt fränfälle Finlands största jordegare, i det att hans besittningar uppgingo till cirka 49,364 hektarer mark (öfver 100,000 tunnland). Han samlade en betydande förmögenhet. Hans utomordentliga verksamhet och förvärfvsförmåga framgår, utom andra sådana, af följande hans ägda possessioner:

I Sastmola socken: Hamnholm ångsåg och Långfors (Lankoski) såg och egendom.

I Siikais socken: Saarikoski egendom.

I Norrmark socken: Norrmark jernbruk (härdsmede), manufaktur-verkstad, såg, mejeri och egendom. (Innehafves sedermera af enkan Kommerserådinnan Eva Ahlström).

I Hvittisbofjärd kapell af Norrmark socken: Sahakoski oljeslageri (tillverkar linolja och fernissa); samt Lamppi såg och egendom.

Invid Björneborgs stad: Sofiegartens ångsåg och Storsands nya ångsåg.

I Björneborgs landskommun: Pihlava ångsåg, med tillhörande mekanisk verkstad och gjuteri (den största af dem allesammans).

I Ulsby socken: Suolisto egendom.

I Kulla kapell af Ulsby socken: Fredriksfors jernbruk (härdsmede), manufaktur-verkstad, såg och mejeri, hvarunder jemväl hör: Fredriksberg (Sola) jernbruk; äfvensom Jämsä egendom (i Palus by).

I Euraåminne socken: Kaunissaari ångsåg.

I Eura socken: Kauttua järnbruk (härdsmede), manufaktur-verkstad, såg och mejeri.

I Ikalis socken: Luukas egendom (i närheten af Ikalis köping).

I Yläne socken: Tourula glasbruk (buteljer) och egendom.

I Birkkala socken: Santalaks ångsåg.

I Ylöjärvi kapell af Birkkala socken: Niemi ångsåg och egendom.

I Lempälä socken: Hollo ångsåg med bibana.

I Strömfors socken: Strömfors järnbruk (härdsmede), manufaktur-verkstad, såg och egendom (vid Strömfors kyrka); Brändholm ångsåg; Pettjärvi och Ånäs utgårdar (egendomar) med mejeri (ost).

I Mohla socken: Suursaari ångsåg.

Enligt testamentarisk bestämmelse förordnades enkan Kommerserådinnan Eva Helena Ahlström att oförändradt fortsätta den aflidnes i lifstiden bedrifna affärsrörelse.

Makarna Ahlströms 7 barn, se tab:

15.

Tab: 5. Vesikoski-Sjöbergska grenen.

Fortsättning från tab:

1.

**Henrik Sjöbergs och Christina Östmans
7 barn:**

2. **Henrik Johan Sjöberg;** F. å Berga bruk $\frac{28}{7}$ 1834. Student $\frac{1}{3}$ 1855. Genomgått handelsskolan i Åbo och aflagt examen derstädes $\frac{3}{6}$ 1857. Etablerade sig såsom in- och utrikes handlande och erhöll borgare-bref i Wasa $\frac{6}{9}$ 1858, hvarest han en tid var invald ibland stadens äldste och taxeringsmän. Antog $\frac{1}{5}$ 1868

plats såsom Kassör vid Föreningsbankens i Finland kontor i Wasa och invaldes såsom medlem i bestyrelsen derstädes. Öfverflyttade $31/7$ 1872 till Fören. bankens centralkontor i Helsingfors, i egenskap af expeditionsföreståndare (tilltr. $10/8$ 1872). Innehade derstädes kassörs och procurist befattning. Förestod en tid under 1884 bankens filialkontor i Ekenäs. För sjuklighet lemnat sin kassörsplats, men qvarstår vid centralkontoret såsom bokförare med kamrerare titel. G. å Vaanila rusthåll i Lojo $24/2$ 1859 med

Ida Karolina Forsman; F. $28/3$ 1834. Dotter till vice Häradshöfdingen i Lojo-Vaanila Jacob Wilhelm Forssman, f. $15/8$ 1803, d. $8/5$ 1854, och dess maka Carolina Christina Björman, f. $13/4$ 1810, d. $2/7$ 1889.

Deras 6 barn, se tab:

16.

2. **Olof Reinhold Sjöberg;** F. i Kristinestad $12/3$ 1838. Tjente i särskilda Underofficersgrader vid indelta finska militären fr. $20/8$ 1854 t. $16/8$ 1858 och fr. $13/1$ 1859 t. $31/8$ samma år. Bevistat 1855 års fälttåg mot Englands och Frankrikes förenade eskadrar och trupper fr. $29/4$ t. $3/12$ och deltagit i träffningen vid Gamlakarleby $2/9$ samma år. Inskrefs vid Wasa Länestyrelse $6/2$ 1860. Landskanslist $27/3$ 1862. Landskontorist $10/2$ 1864. Hade 1861—1868 åtskilliga förordnanden till tjensters bestridande. Blef Kronolänsman i Replot $29/10$ 1870. Föreståndare för poststationen ibd. fr. $27/12$ 1890 t. $18/3$ 1895. G. i Wasa $22/3$ 1867 med

Edla Maria Westersten; F. i Wasa $22/1$ 1849.

Deras 12 barn, se tab:

17.

2. † **Johanna Christina Sjöberg;** F. i Kristinestad $9/8$ 1839; D. i Pyhäjärvi (Uleåborgs län) $23/4$ 1871; G. å Vesikoski bruk $25/2$ 1864 med

† **Gustaf Adolf Hernberg;** F. i Uleåborg $7/1$ 1837; D. i Nedertorneå $5/2$ 1899. Tjenstgjorde åtskilliga år

vid Uleåborgs Länestyrelse; Blef Kronolänsman i Pyhäjärvi och Kårsämäki; Häradsskrifvare i Salo härad 1882; Kronofogde i Kemi härad 1888.

Deras 2 barn, se tab:

19 A.

Adolf Hernberg blef sedermera $21/12$ 1871 omgift med sin svägerska Emelie Elisabeth Sjöberg, se här nedan samma tab:

5.

2. **Bror Axel Sjöberg**; F. i Kristinestad $29/7$ 1841; Kom 1856 på handel i Wasa; Handelsrätts arrendator i Wasa 1863—1866; Byggnadsentreprenör; Redde i fartyg 1864—1865; Arrendator af Ikola-Smalars majorsboställe i Storkyro 1866—1867; Extra Kronolänsman i Korsholms härad fr. $31/10$ 1866 t. $31/10$ 1867. Emigrerade med anledning af svåra förluster vid 1867 års missväxt, och stadd vid en kassa för ändamålet af 750 mark jemte kläderna på kroppen, $31/10$ samma år till Nordamerikas Förenta Stater; Vistades i slutet af 1867 i New York, 1868 i Jamestown, N. Y., 1870 i Titusville, Pa; Kom sedan till Astoria, Oreg. 1873; Kallade sig härefter **B. A. Seaborg**; Flyttade omkr. 1879 till Ilwaco, Wash.; Upphjelppte industrierna i Pacific distriktet*), stiftade Aberdeen laxkonserverings kompaniet; Grundade laxfiskeri vid af honom grundlagda **Ilwaco stad**; Har sedan tillagt fiskeriet såväl Aberdeen och Gray's Harbor, som ock Bay-Center; Inrättade vidare laxcannery i Fairhaven, Wash.; Betydande delägare i Pac. distriktets transport linier; Distriktets kommissionär 1883; Valdes till talman för menigheten; Lotskommissionär; Skoldirektor för Ilwaco 1883; En företagsam samt mot barmhertiga välgörenhetsinrättningar och för distriktets förkofran liberal man; Besitter en utmärkt omdömesförmåga, hvilket gängen af hans

*) Distrikt har influtit här i stället för County.

lyckliga företag nogsammt utvisa; President i Aberdeen laxkonserverings bolaget i Astoria och Ilwaco, m. fl. ställen; Valdes $13/9$ 1889 och erhöll $1/10$ samma år sanktion å Förbunds Senators embetet för distrikten Wahkiakum och Pacific i staten Washington, i hvilken befattning han ännu qvarstod 1890; Uppgifves vara en af sina arbetare omtyckt samt i öfrigt intressant man. En af de bäst kända affärsmän inom fiskindustrien å västkusten. Uti sina fiskkonserverings-anstalter (canneries) i Fairhaven-Whatcom Co, Wash., m. fl. ställen, inlade han fiskåret 1899—1900 lax till ett belopp af 64,000 lådor å 48 eng. (= skål-) pund. „Citizen of the U. S.“ G. i Wasa $10/12$ 1863 med

Maria Charlotta Hägglund; F. i Wasa $5/9$ 1838 samt dotter till Råd- och Handelsmannen derstädes Petter Wilhelm Hägglund och dess maka Johanna Juliana Wasastjerna. Emigrerade $19/6$ 1869 till sin man i Nordamerikas Förenta Stater.

Deras 7 barn, se tab:

18.

2.†? **Carl Otto Sjöberg;** F. i Kristinestad $30/7$ 1841; Tjenade på handel i Wasa 1856—1859; Utreste till sjöss från Wasa $11/7$ 1860; Fanns $1/1$ 1861 i Odessa; Falmouth; Dublin; 1862 i Barcellona, med namnet **Charles Jonson** eller **Johnson;** 1863 skeppskonstapel i Cardiff, under riktigt namn; förra hälften af 1864 i egenskap af uppsyningsman vid Engelska jernvägsarbeten i Colombo på Ceylon, med namn **Charles Janson;** i början af 1865 uti Madras; $30/6$ 1865 i London; i medlet af Juli 1865 afseglat till Australien, med namnet **Charles Sharberg;** hösten 1865 i Adelaide, Australien, med namnet **Charles Sheareck.** Slog sig derstädes på jordbruk och sannolikt guldgräfvaryrket; $5/10$ 1866 finnes han qvar i denna trakt med namnet **Charles Sjöberg;** Sedan dess ej vidare afhörd.

2. † **Hugo Wilhelm Sjöberg**; F. i Kristinestad $16/2$ 1844; Kom 1861 på handel till Wasa; Under en svår storm omkom han vådeligen genom drunkning vid en jagtfärd i skärgården utanför Wasa $13/11$ 1863; Begrofs i Mustasaari-Kapellbacken $9/12$ 1863.

2. **Emelie Elisabeth Sjöberg**; F. i Kristinestad $22/9$ 1845; Flyttade 1857 till Pyhäjärvi (Uleåborgs län), $25/11$ 1882 till Kalajoki, $1/6$ 1889 till Nedertorneå och slutligen såsom enka till Wasa $12/7$ 1899. G. å Vesi-koski bruk $21/12$ 1871 med

- † **Gustaf Adolf Hernberg**; F. i Uleåborg $7/1$ 1837; Tjenstgjorde vid Uleåborgs Länestyrelse; Kronolänsman i Pyhäjärvi och Kärsämäki socknar; Häradsskrifvare i Salo härad 1882; Kronofogde i Kemi härad 1888; D. i Nedertorneå $5/2$ 1899; Begrofs ibd. $13/2$ 1899.

Deras 10 barn, se tab:

19 B.

Tab: 6. Ätten Strömberg.

Fortsättning från tab:

2.

*Wilhelm Strömbergs och Maria Frisenfelts
12 barn:*

3. **Hilda Gustava Elisabeth Strömberg**; F. i Töfsala $5/6$ 1844; Flyttade $13/10$ 1845 till Kankaanpää, $20/5$ 1853 till Töfsala, $17/11$ 1856 till Hvittis och 1867 till Pörtom. G. å Berga bruk $5/3$ 1868 med

2. **Olof Alfred Sjöberg**; F. å Berga bruk $3/1$ 1847; Landthushållare m. m. i Pörtom; se tab:

3.

Deras 11 barn, se tab:

10.

3. † **Waldemar Wilhelm Strömberg**; F. i Kankaanpää $23/11$ 1845; D. ibd. $2/5$ 1848.

3. † **Anna Emilia Strömberg**; F. i Kankaanpää $28/5$ 1847; D. ibd. $10/1$ 1848.

3. † **Albert Strömberg**; F. i Kankaanpää $\frac{4}{8}$ 1848; Åtföljde först föräldrarne, men flyttade 1868 till Åbo; omkom vådeligen i Berlin $\frac{10}{12}$ 1870.

3. **Wilhelm Alarik Strömberg**; F. i Kankaanpää $\frac{26}{11}$ 1849; Åtföljde i början föräldrarne, men flyttade 1864 till Åbo, derefter till andra orter, och slutligen till Tammerfors; Styrman $\frac{12}{5}$ 1871; Sjökapten $\frac{11}{4}$ 1874; Ångbåtsbefälhafvare $\frac{16}{10}$ 1880. Förde skonertskeppet „Helmi“, och barkskeppet „Usko“ från Nystad 1874—1880; Förste styrman å ångbåtarne „von Döbeln“ och „Patria“ från Wasa 1882—1886; Förde ångbåtarne „Finland“, „Hebe“ och „Patria“ från Wasa 1886—1897 i egenskap af befälhafvare. Träffades $\frac{23}{9}$ 1897 af ett slaganfall, hvaraf han fortfarande är oförmögen till allt arbete. G. i Öfvermark $\frac{31}{8}$ 1882 med

Charlotta Olivia Björkqvist (benämnd **Vivi**); F. i Tammerfors $\frac{1}{10}$ 1858; Dotter till Handlanden Carl Oscar Björkqvist och dess maka Maria Charlotta född Lindholm.

Deras 4 barn, se tab:

20.

3. † **Alma Maria Strömberg**; F. i Kankaanpää $\frac{10}{1}$ 1851; D. ibd. $\frac{25}{1}$ 1851.

3. † **Viktor Maximilian Strömberg**; F. i Kankaanpää $\frac{6}{3}$ 1852; D. ibd. $\frac{13}{6}$ 1852.

3. † **Maximilian Strömberg**; F. i Kankaanpää $\frac{10}{8}$ 1853; D. i Nykarleby $\frac{28}{11}$ 1889. Åtföljde föräldrarne och flyttade 1867 till Pörtom, sednare till Wasa och Nykarleby; Student $\frac{11}{6}$ 1872; Filosofie Magister; Tjenstförrättande och vikarierande lärare vid lyceet, realskolan och tekniska realskolan i Wasa; Lektor i matematik, fysik, botanik och kemi vid Nykarleby folkskolelärare seminarium $\frac{14}{5}$ 1880. G. å Kimo bruk $\frac{9}{10}$ 1879 med

Hulda Karolina Wangel; F. i Ilmola $1/8$ 1860. Dotter till Bruksägaren Anders Reinhold Wangel och dess maka Edla Julia Hedberg.

Deras 4 barn, se tab: 21.

3. † **Alma Johanna Strömberg;** F. i Töfsala $19/9$ 1854; D. ibd. $16/10$ 1854.
 3. † **Waldemar Strömberg;** F. i Hvittis $17/2$ 1858; D. ibd. $30/11$ 1858.
 3. † **Albin Strömberg;** F. i Hvittis $21/5$ 1859; D. ibd. $5/12$ 1861.
 3. † **Hugo Edvin Strömberg;** F. i Hvittis $23/10$ 1861; D. ibd. $13/8$ 1869.

Tab: 7. Roslinska ätten.

Fortsättning från tab: 2.

Viktor Roslins och Emilia Frisenfelts 1 barn:

3. **Viktor Michaël Roslin;** F. i Nystad $29/9$ 1852. Student $20/9$ 1872; Prestvigd $11/7$ 1877; Pastoraalexamen $17/6$ 1881; Kapellan i Esbo $1/5$ 1882; Kyrkoherde i Tenala / 1892. G. $17/9$ 1880 med

Ulrika Elisabeth Lindroth; F. i Nystad $17/9$ 1860 och dotter till Handlanden derstädes Ludvig Leonard Lindroth och dess maka Natalia Grönholm.

Deras 10 barn, se tab: 22.

Tab: 8. Nyströmska ätten.

Fortsättning från tab: 2.

*Carl Nyströms och Charlotta Frisenfelts
12 barn:*

3. † **Gustaf Albert Nyström;** F. i Kristinestad $8/9$ 1845; D. ibd. $14/9$ 1848.

3. † **Karl Theodor Nyström**; F. i Kristinestad $12/8$ 1847; D. ibd. $21/10$ 1847.
3. † **Albert Nyström**; F. i Kristinestad $1/10$ 1848; D. ibd. $28/1$ 1851.
3. † **Karl Georg Nyström**; F. i Kristinestad $7/12$ 1849; D. ibd. $5/4$ 1850.
3. † **Bruno Willehad Nyström**; F. i Kristinestad $5/12$ 1850; Student; Kollega i religion, historia, geografi, finska och svenska vid tvåklassiga elementarskolan i Kexholm fr. 1887 t. 1892; Omkom (? om våren) 1892.
3. † **Johan Gustaf Anian Nyström**; F. i Kristinestad $21/7$ 1852; D. ibd. $5/4$ 1853.
3. **Anshelm Nyström**; F. i Kristinestad $27/9$ 1853; Student $19/9$ 1872; Prestvigd i Åbo $26/6$ 1878 och förordnades då till Pastorsadjunkt i Orihvesi samt $20/2$ 1879 till Nådarspredikant dersammastädes; Pastorexamen $29/8$ 1881; Kapellan i Längelmäki $1/5$ 1882; Kapellan i Kuhmois $1/5$ 1884; Kyrkoherde i Lappajärvi / 1890; Erhöll Prostetitel / 1899. G. med
- Ida Mathilda Cajanus**; F. å Karvia prestgård $7/7$ 1844 och dotter till Prosten och Kyrkoherden Anders Gustaf Cajanus och dess maka Lovisa Snellman.
3. † **Karl Rurik Nyström**; F. i Kristinestad $16/10$ 1855; D. ibd. $7/8$ 1856.
3. † **Uno Eugén Nyström**; F. i Kristinestad $27/7$ 1857; D. ibd. $3/10$ 1857.
3. † **Ivan Nyström**; F. i Kristinestad / 1859; D. ibd. / 1863.
3. † **Gerda Charlotta Ulrika Nyström**; F. i Kristinestad / 1861; D. ibd. / 1862.
3. † **Gerda Irene Nyström**; F. i Kristinestad / 1862; D. ibd. / 1863.

Tab: 9. Hedmanska ätten.

Fortsättning från tab:

3.

Alfred Hedmans och Olivia Sjöbergs 8 barn:

3. **Alma Mathilda Irene Hedman;** F. i Wasa $25/2$ 1867. G. i Kirvus $18/6$ 1899 med

Evert Leopold Saarnio; F. $4/10$ 1867; Kontorist å Karhula bruk i Kymmene.

Deras barn, se tab:

23.

3. † **Lennart Alfred Torsten Hedman;** F. i Wasa $27/10$ 1868; D. ibd. $3/4$ 1871.

3. **Olga Maria Regina Hedman;** F. i Wasa $26/7$ 1870; G. $10/12$ 1896 med

Viktor Emil Ölander; F. $19/7$ 1865. Extra ordinarie Kammarkrifvare vid Tullstyrelsen 1891; Förordnad till Kammarkrifvare derstädes 1891; Packhusinspektör i Wiborg 1897.

Deras barn, se tab:

24.

3. † **Selim Alfred Waldemar Hedman;** F. i Wasa $23/8$ 1871. Handlande ibd. D. $21/9$ 1898. Ogift.

3. **Knut Emil Lennart Hedman;** F. i Wasa $30/8$ 1872; Handlande ibd. G. $20/2$ 1899 med

Elin Maria Bruun; F. $18/12$ 1873 i Helsingfors. Dotter till Lotsfördelningsschefen, Öfverstelöjtnanten Edvard Bruun, f. 1831, och dess maka Amanda Bruun.

Deras barn, se tab:

25.

3. **Georg Uno Torsten Hedman;** F. i Wasa $5/11$ 1873; Mycket anlitaad Dekorator med egen verkstad i Stockholm. G. i Stockholm $16/4$ 1900 med

Anna Cecilia Eliasson; F. i Stockholm $19/10$ 1878.

Deras barn, se tab:

26.

3. 4. **Max Alfred Kenelm Sjöberg;** F. i Pörtom $3/11$ 1877; Genomgått 5 klasser i Wasa lyceum; Trädgårds-skole-elev i Wasa och Haapavesi; Inskrefs som elev vid Finska Trädgårdsföreningens skola i Helsingfors $1/11$ 1899. Trädgårdsmästare i Paimio Saustila.
3. 4. † **Eva Johanna Sjöberg;** F. i Pörtom $31/12$ 1878; D. ibd. $1/1$ 1879.
3. 4. † **Hugo Edvin Sjöberg;** F. i Pörtom $20/2$ 1880; D. ibd. $27/2$ 1880.
3. 4. † **Allan Emanuel Sjöberg;** F. i Pörtom $26/3$ 1881; D. ibd. $13/4$ 1881.
3. 4. **Arne Albin Aladin Sjöberg;** F. i Pörtom $15/2$ 1883. Lyceist vid Wasa svenska lyceum.

Tab: II. Ätten Pihl.

Fortsättning från tab:

3.

Otto Pihls och Karolina Sjöbergs 1 barn:

3. **Esther Ottilia Elisabeth Pihl;** F. i Karuna $8/6$ 1872.

Tab: 12. Ätten Savander.

Fortsättning från tab:

4.

*Carl Savanders och Aurora Holmströms
1 barn:*

3. **Sigrid Savander;** F. i Kristinestad $2/10$ 1863.

Tab: 13. Yngre ätten Kasper Holmström.

Fortsättning från tab:

4.

*Yngre Kasper Holmströms och Christina
Stackelbergs 1 barn:*

3. **Gustaf Berndt Kasper Holmström;** F. i Helsingfors $25/5$ 1869. Student $25/5$ 1887; Inträdt vid Stats-

jernvägarne $22/8$ 1887; Bokhållare $19/9$ 1889; Bokförare $8/3$ 1893; Aflagt Kamalexamen $9/3$ 1893. G. i Helsingfors $1/7$ 1894 med

Ida Aline Ström (kallad **Lilli**); F. i Esbo $5/9$ 1870 och dotter till Hufvudkassören vid Statsjernv. Fältkamreraren August Fridolf Ferdinand Ström och dess maka Karolina, född Söderstedt.

Tab: 14. Lindrothska ätten.

Fortsättning från tab:

4.

Ivar Lindroths och Olga Holmströms 9 barn:

3. † **Alma Maria Lindroth**; F. i Helsingfors $17/2$ 1866; D. i Kristinestad $27/4$ 1868.
3. † **Aina Emerentia Lindroth**; F. i Vehmo $4/4$ 1869; D. ibd. $2/11$ 1871.
3. † **Uno Theodor Lindroth**; F. i Vehmo $21/12$ 1870; D. å Kaunissaari i Euraâminne $17/3$ 1882.
3. † **Ivar Hugo Lindroth**; F. i Sastmola $3/3$ 1873; D. i Tammerfors $3/2$ 1896;
3. † **Axel Rafaël Lindroth**; F. i Euraâminne $18/2$ 1876; D. ibd. $24/2$ 1876.
3. **Ruth Mary Emerentia Lindroth**; F. i Euraâminne $15/8$ 1880; G. i Tammerfors $17/6$ 1900 med **Karl Arthur Backman**; F. i Tammerfors $24/7$ 1874. Kontorist.
3. **Aida Naëmi Lindroth**; F. i Euraâminne $31/1$ 1882.
3. † **Axel Gabriel Lindroth**; F. i Euraâminne $3/3$ 1885; D. ibd. $17/4$ *) 1885.
3. **Olga Eva Maria Lindroth**; F. i Tammerfors $21/7$ 1891.

*) Eller $17/7$

Tab: 15. Ahlströmska ätten.

Fortsättning från tab:

4.

*Anders Ahlströms och Eva Holmströms
7 barn:*

3. **Thyra Helena Ahlström**; F. i Norrmärk $\frac{8}{7}$ 1872; Mälarinna. G. $\frac{25}{8}$ 1900 med

Max Harald Eugén Borg; F. $\frac{7}{7}$ 1871. Forstmästare. Son till Handlanden i Björneborg C. J. Borg och dess maka Johanna Charlotta Björkman.

Deras barn finnas icke, se tab:

28.

3. **Antti Walter Ahlström**; F. i Björneborg $\frac{22}{5}$ 1875; Student 1896; Prokurist 1896; Efter faderns $\frac{10}{5}$ 1896 timade dödliga fränfalle, komma Walter Ahlström samt Edv. Hall, W. Mäkelä och Leon Berslin att teckna firman Ahlströms prokura, så att tvänne af dem städse gemensamt teckna sina namn. G. i Björneborg $\frac{5}{5}$ 1900 med

Hildur Johanna Nevander (kallas och skrifver sig till „Lilli“); F. i Björneborg $\frac{4}{10}$ 1877; Dotter till Apothekaren och Bankodirektören Ferdinand Johannes Nevander och dess maka Hildegard Borg.

Deras barn, se tab:

29.

3. **Erik Rafaël Ahlström**; F. i Helsingfors $\frac{31}{1}$ 1877. Student 1899; Kontorist i Firman Ahlströms tjänst 1900.
3. **Kaarlo Berthel Ahlström**; F. i Björneborg $\frac{21}{6}$ 1878; Studerande 1898; Pro gradu skrifningen i kemi godkänd våren 1902.
3. **Birger Mikaël Ahlström**; F. i Björneborg $\frac{7}{2}$ 1880; Student våren 1901; Studerar vid Mustiala landtbruksskola sedan November 1901.

3. **Ingrid Eva Maria Ahlström**; F. i Norrmark 18/2 1882. Studerar sång och musik i Geneve.
3. **Hjördis Anna Elisabeth Ahlström**; F. i Norrmark 19/11 1884. Genomgått 8 klasser i Finska samskolan i Helsingfors.

Tab: 16. Helsingfors-Sjöbergska ätten.

Fortsättning från tab:

5.

Henrik Sjöbergs och Ida Forsmans 6 barn:

3. **Aina Kristina Sjöberg**; F. i Wasa 17/12 1859; G. i Helsingfors 26/9 1884 med
- Anton Landzett**; F. i Halikko 28/11 1852. Student med betyg från Åbo gymnasium 24/5 1872; Filosofie Kandidat 19/5 1877; Promoverad Filosofie Magister 31/5 1877; Medicine Kandidat 28/5 1881; Medicine-licentiat 29/5 1886; t. f. Stadsläkare i Lovisa fr. 1/9 1886 t. 31/12 1886; Utnämnd till Läkare vid Kymmene, Kuusankoski och Ingerois bruk 16/6 1887; Läkare vid södra delen af första arbetsdistriktet af Savolaks jernvägsbyggnad fr. 1/7 1887 t. 30/9 1889; Läkare vid Kouvola—Kotka jernv. byggnad fr. 1/5 1889 t. 30/9 1890; Läkare vid södra läkaredistriktet af Savolaks jernv. fr. 1/10 1889 tills vidare; Läkare vid Kouvola—Kotka jernväg fr. 1/1 1891 tills vidare. Son till Häradsskrifvaren i Pükis härad August Wilhelm Landzett, f. 1808, d. 1880, och dess maka Karolina Lovisa Blomqvist, f. 1810, d. 1854.
3. † **Naima Irene Sjöberg**; F. i Wasa 26/7 1861; D. ibd. 18/3 1863.
3. † **Väinö Arthur Sjöberg**; F. i Wasa 21/9 1868; D. ibd. 18/5 1870.
3. **Naima Alina Sjöberg**; F. i Wasa 1/5 1870; G. i Helsingfors 27/3 1890 med

† **Fredrik Wilhelm Björkman**; F. i Helsingfors (eller Wichtis) $23/7$ *) 1852. Efter undervisning i Helsingfors privat lyceum inskrefs år 1869 i Tekniska realskolan samt utdimitterades från Polytekniska Institutet som Ingeniör 1875; Anställd såsom distans Ingeniör 1879; Yngre Ingeniör af fjärde klassen vid Öfverstyrelsen för Väg- och Vattenbyggnaderne 1885; Yngre Ingeniör derstädes 1890; Utn. om sommaren 1892 till Distrikts Ingeniör vid Karelska banbyggnaden. D. i Jaakimvaara $20/1$ 1893; Barnlös; Var son till Ordföranden i Direktionen för Finlands Bank, Statsrådet Karl Isak Björkman, f. 1805, d. 1866, och dess maka Gustava Wilhelmina Silfvius, f. 1822.

3. **Alfons Richard Sjöberg**; F. i Wasa $29/12$ 1871. Student $24/5$ 1890; Tog Medico fil. examen $26/11$ 1895; Medicine Kandidat $21/12$ 1898; Praktiserat å klinikum i Helsingfors och vid sjöbaden i Mariehamn, m. fl. ställen.
3. † **Henrik Walther Sjöberg**; F. i Helsingfors $28/11$ 1873; D. ibd. $13/3$ 1877.

Tab: 17. Replot-Sjöbergska ätten.

Fortsättning från tab:

5.

Olof Sjöbergs och Edla Westerstens 12 barn:

3. **Hugo Reinhold Adrian Sjöberg**; F. i Wasa $2/2$ 1867. Kom till Replot 1871; Egnade sig åt bokbindareyrket och barnalärarekallet; Föreståndare för poststationen $18/3$ 1895 och för postexpedition af 2:a klassen i Replot $27/5$ 1902. Fiskeriföreningens i Finland om-

*) Eller $7/7$.

budsman för Replot skärgård; Har egnat sig något åt folklorestik. G. i Replot $12/3$ 1899 med

Maria Kniper; F. i Qveflaks $14/6$ 1873.

Deras barn, se tab:

30.

3. **Olof Wilhelm Filemon Sjöberg;** F. i Wasa $18/7$ 1868; Kom 1871 till Replot; Klockare- och Organist kandidat 1891; Egnade sig åt bokbindareyrket; Samlare af folkvisor och folkmelodier samt vissa tider Svenska Litteratur Sällskapetets stipendiat på detta område; Landthandlande i Replot $21/1$ 1899. Halfblind. G. i Replot $29/12$ 1895 med

Elisabeth Gädda; F. i Mustasaari $14/5$ 1875.

Deras barn, se tab:

31.

3. **Elin Zuleima Irene Sjöberg;** F. i Wasa $17/5$ 1870; åtföljde sina föräldrar; Emigrerade till Nordamerikas Förenta Stater $20/11$ 1889 och antog namnet **Ellen Seaborg;** Vistades i Ilwaco, Wash. samt Portland och Astoria, Oreg. G. i Chinook, Wash. $6/3$ 1894 med

Charles Sigfrid Eklund; F. i Almvik by i Törnsfall socken invid Vestervik stad i Sverige $31/3$ 1866; Har vistats till sjöss och dessutom tjenat 5 år vid Svenska Flottan; Emigrerade $25/2$ 1891 till Nordamerikas Förenta Stater; Kom först till Astoria, Oreg. och 1894 till Chinook, Wash.; Laxfiskare och ägare af 2 fiskfällor („fish traps“) i Columbia floden; Gårdsägare i Chinook, Wash. „Citizen of the U. S.“ $29/9$ 1896.

Deras barn, se tab:

32.

3. **Henrik Evert Alexander Sjöberg;** F. i Replot $18/6$ 1872; Emigrerade till Nordamerikas Förenta Stater $10/2$ 1892, med uppehållsorter Portland och Astoria, Oreg. samt Ilwaco och Chinook, Wash.; Kallade sig derstädes **Henry E. A. Seaborg;** „Citizen of the U. S.“ $21/10$ 1896; Återkom till Finland $23/9$ 1897; Egnat sig åt slöjd och svarfning. G. i Replot $30/12$ 1900 med

Magdalena Sofia Ström; F. i Replot $23/1$ 1877.

Deras barn, se tab:

33.

3. † **Alina Esther Eleonora Sjöberg;** F. i Replot $11/9$ 1874; D. ibd. $22/5$ 1875.
3. † **Otto Axel Alphons Sjöberg;** F. i Replot $25/9$ 1875; D. ibd. $19/10$ 1875.
3. **Ida Leontine Adelheid Sjöberg;** F. i Replot $16/11$ 1876. Emigrerade till Nordamerikas Förenta stater $15/8$ 1902. Kom till Chinook, Wash. $9/9$ 1902.
3. † **Arthur Alphons Leonhard Sjöberg;** F. i Replot $5/6$ 1879; D. ibd. $6/11$ 1882.
3. † **Eugén Leopold Wladimir Sjöberg;** F. i Replot $1/3$ 1882; D. ibd. $12/3$ 1882.
3. † **Agnes Hildegard Alfild Sjöberg;** F. i Replot $8/1$ 1885. D. ibd. $16/4$ 1885; samt begrofs, med kyrkostämmans i Replot församling dertill lemnade begifvande, såsom det allra första liket å den nya begravningsplatsen derstädes $20/4$ 1885, ehuru stället ännu ej hade hunnit att för sitt ändamål invigas.
3. † **Alfons Sjöberg;** F. i Replot $21/9$ 1887; D. ibd. $22/9$ 1887.
3. **Dagmar Hildegard Eufrosyne Sjöberg;** F. i Replot $24/10$ 1890.

Tab: 18. Ätten Seaborg.

Fortsättning från tab:

5.

**Axel Seaborgs och Charlotte Hägglunds
7 barn:**

3. **John Walther Sjöberg eller Seaborg;** F. i Wasa $13/10$ 1864. Emigrerade jemte sin moder till Nordamerikas Förenta Stater $19/6$ 1869; Handlande i Ilwaco, Wash. „Citizen of the U. S.“

3. † **Carl Georg Sjöberg**; F. i Storkyro 6/11 1866;
D. i Wasa, Brändö 6/1 1868; Begr. i Wasa 14/1 1868.
3. † **Esther Seaborg**; F. i Titusville, Penn. 3/9 1870;
D. i Astoria, Oreg. 24/11 1873.
3. **Annie Seaborg**; F. i Astoria, Oreg. 23/5 1874;
G. i Ilwaco, Wash. 1/6 1893 med
Bob Hawkins.
- Deras barn, se tab:* **38.**
3. **Albert Ernest Seaborg**; F. i Astoria, Oreg. 18/10
1876; Bosatt i Ilwaco, Wash.; Guldgrufveägare i Alaska
1899. „Citizen of the U. S.“
3. **Axel Astor Seaborg**; F. i Astoria, Oreg. 12/1
1879. „Citizen of the U. S.“ G. i Ilwaco, Wash. om
våren 1899 med
Pearl Witheomd.
- Deras barn, se tab:* **34.**
3. † **Erwin Arthur Seaborg**; F. i Astoria, Oreg. 7/8
1883; D. i Ilwaco, Wash. 27/7 1894.

Tab: 19. Ätten Hernberg.

Fortsättning från tab: **5.**

A. Adolf Hernbergs och Johanna Sjöbergs 2 barn:

3. **Gustaf Rudolf Hernberg**; F. i Pyhäjärvi 6/10
1868; Student våren 1888; Har tjänstgjort vid Uleå-
borgs Länestyrelse; Läneregistrator / 1895; Har före-
stått Kronofogdesysslan i Kemi härad 1898 och 1899;
Kronolänsman i Rovaniemi / 1899.
3. **Johanna Sofia Hernberg**; F. i Pyhäjärvi 16/4
1871. Genomgått handelsskolekurs i Brahestad; Prak-
tikant å Torneå postkontor 1892; Kontorist å Norrmark
jernbruk 1893. G. å Norrmark bruk 10/11 1900 med

Paul Otto Pettersson; F. å Kuvaskangas glasbruk i Sastmola $29/1$ 1872. Förvaltare å Kauttua bruk. Son till afl. Kronolänsmannen i Sastmola Otto Pettersson och dess maka Amalia Åkerman.

Deras barn, se tab:

35.

**B. Adolf Hernbergs och Emelie Sjöbergs
10 barn:**

3. **Helmi Emilia Hernberg;** F. i Pyhäjärvi $1/10$ 1872. Genomgått Brahestads fruntimmersskola.

3. **Naima Kristina Hernberg;** F. i Pyhäjärvi $25/3$ 1874. Genomgått handelsskolekurs i Brahestad. Varit på kontor i Raumo 1892 och 1893. G. i London $21/4$ 1894 med

Frans Wilhelm Laine; F. i Raumo $21/11$ 1860. För till sjöss Juli 1874; Styrman $22/4$ 1885; Sjökapten $20/4$ 1889; Biträdande Navigationsskolelärare i Raumo (Engelska) för läsåret 1899—1900; Tilltr. $15/10$ 1899; Utnämnd till andre lärare i nav. skol. i Raumo $6/12$ 1901.

Deras barn, se tab:

36.

3. **Hildur Maria Hernberg;** F. i Pyhäjärvi $7/10$ 1875. Frequenterat fruntimmersskola i Haparanda; Apothekselev i Torneå och Sysmä. G. i Sysmä $3/1$ 1896 med

Herman Forsman; F. i Borgå $28/2$ 1856. Apothekselev $1/6$ 1873; Farmaceut $15/5$ 1877; Provisor $1/5$ 1882; Apothekare i Sysmä $7/12$ 1886. Har medverkat vid sångarkören M. M:s konserter å utrikes orter.

Deras barn, se tab:

37.

3. † **Armas Adolf Hernberg;** F. i Pyhäjärvi $24/12$ 1876; D. ibd. $24/3$ 1878.

3. † **Gustaf Adolf Hernberg;** F. i Pyhäjärvi $2/7$ 1878; D. ibd. $29/7$ 1878.

3. **Georg Adolf Hernberg**; F. i Pyhäjärvi $8/6$ 1879.
Kontorist på Fredriksfors bruk.
3. **Arthur Henrik Hernberg**; F. i Pyhäjärvi $31/10$ 1880. På apotek i Impilaks, i Nyslott 1898 och i Loppis våren 1900, i Wiborg 1901 och i Kristinestad 1902. Farmaceut.
3. **John Wilhelm Hernberg**; F. i Pyhäjärvi $26/6$ 1882; Besökt finskt lyceum. Begaf sig från Raumo till sjöss om sommaren 1900.
3. **Axel Matthias Hernberg**; F. i Kalajoki $27/2$ 1884. Har genomgått 5 klasser i Wasa finska lyceum. Apothekselev i Sysmä 1902.
3. **Helga Linnéa Hernberg**; F. i Brahestad $4/7$ 1886. Fruntimmersskoleelev.

Tab: 20. Alarik Strömbergs släkt.

Fortsättning från tab:

6.

Alarik Strömbergs och Vivi Björkqvists 4 barn:

4. **Vivi Maria Strömberg**; F. i Öfvermark $26/9$ 1883.
4. **Rex Strömberg**; F. i Kaskö $15/10$ 1886.
4. **Alli Mercedes Strömberg**; F. i Wasa $28/3$ 1892.
4. † **Rolf Strömberg**; F. i Wasa $17/4$ 1893; D. ibd.
 $17/4$ 1893.

Tab: 21. Max Strömbergs släkt.

Fortsättning från tab:

6.

Max Strömbergs och Hulda Wangels 4 barn:

4. **Thor Maximilian Strömberg**; F. i Nykarleby
 $17/8$ 1880. Efter aflagda officers examina utdimitterades

från Finska kadettkåren $28/5$ 1902 och har aflagt skriftliga prof för student examen. Underlöjtnant vid Lifgardets Litthauiska regemente $23/8$ 1902.

4. **Ingrid Strömberg;** F. i Nykarleby $16/1$ 1882. Genomgått Wasa Svenska fruntimmersskola; Genomgått handelsskolekurs; Praktiserat å handelskontor i England.
4. **Tyra Strömberg;** F. i Nykarleby $29/3$ 1884. Genomgått Wasa Svenska fruntimmersskola; Apotekselev.
4. **Agnes Strömberg;** F. i Nykarleby $4/7$ 1885. Har genomgått Wasa Svenska fruntimmersskola.

Tab: 22. Michaël Roslins slägt.

Fortsättning från tab:

7.

Michaël Roslins och Elisabeth Lindroths barn:

4. † **Signe Elisabeth Roslin;** F. i Vårdö på Åland $26/9$ 1881; D. i Esbo $24/6$ 1885.
4. † **Väinö Michaël Roslin;** F. i Esbo $25/10$ 1882; D. ibd. $23/11$ 1883.
4. † **Viktor Martin Roslin;** F. i Esbo $1/2$ 1883; D. ibd. $13/7$ 1885.
4. **Bruno Waldemar Roslin;** F. i Esbo $21/8$ 1886. Lyceist i Åbo Lyceum.
4. **Eine Emilia Roslin;** F. i Esbo $18/12$ 1887. Genomgått Tenala folkskola; Elev vid Heurlinska skolan i Åbo.
4. **Karin Elisabeth Roslin;** F. i Esbo $29/7$ 1889. Hemskoleelev.
4. **Saima Maria Roslin;** F. i Esbo $31/10$ 1890. Hemskoleelev.

- 4. Walter Herman Roslin; F. i Tenala $12/7$ 1894.
- 4. Signe Natalia Roslin; F. i Tenala $2/5$ 1896.
- 4. Ellen Margit Roslin; F. i Tenala $27/1$ 1898.

Tab: 23. Släkten Saarnio.

Fortsättning från tab:

9.

Evert Saarnios och Irene Hedmans barn:

- 4. Runar Evertson Saarnio; F. å Karhula bruk i Kymmene $12/5$ 1900.

Tab: 24. Släkten Ölander.

Fortsättning från tab:

9.

Emil Ölanders och Regina Hedmans barn:

- 4. Viktor Rafaël Ölander; F. i Wiborg $11/10$ 1897.
- 4. Ragnar Ejvand Ölander; F. i Wiborg $21/6$ 1899.

Tab: 25. Knut Hedmans släkt.

Fortsättning från tab:

9.

Knut Hedmans och Elin Bruuns barn:

- 4. Ruth Gertrud Hedman; F. i Wasa $7/3$ 1900.

Tab: 26. Torsten Hedmans släkt.

Fortsättning från tab:

9.

Torsten Hedmans och Cecilia Eliassons barn:

- 4. 5. Kurt Erik Uno Hedman; F. i Stockholm $8/2$ 1902.

Tab: 27. Alarik Sjöbergs släkt.*Fortsättning från tab: 10.**Alarik Sjöbergs och Naima Lindevalls barn:*

4. 5. Gurli Wännen Elsbeth Sjöberg; F. i Wasa
19/7 1900.

Tab: 28. Släkten Borg.*Fortsättning från tab: 15.**Harald Borgs och Thyra Ahlströms barn:*

(Finns inga, då detta nedskrifves.)

Tab: 29. Walter Ahlströms släkt.*Fortsättning från tab: 15.**Walter Ahlströms och Lilli Nevanders barn:*

4. Erik Antti Ahlström; F. i Norrmark 25/4 1901.

Tab: 30. Hugo Sjöbergs ättlingar.*Fortsättning från tab: 17.**Hugo Sjöbergs och Maria Knipers barn:*

4. Edith Astrid Olivia Sjöberg; F. i Wasa 15/3
1900.
4. Walther Sigurd Albion Sjöberg; F. i Replot
10/3 1902.

Tab: 31. Wilhelm Sjöbergs ättlingar.

Fortsättning från tab: 17.

Wilhelm Sjöbergs och Elisabeth Gäddas barn:

4. Otto Alfons Wilhelm Sjöberg; F. i Replot
 $12/5$ 1897.
4. Ragnhild Ingeborg Elisabeth Sjöberg; F. i
Replot $1/7$ 1901.

Tab: 32. Eklundska släkten.

Fortsättning från tab: 17.

Charles Eklunds och Ellen Seaborgs barn:

4. Arthur Sigfrid Arnold Eklund; F. i Chinook,
Wash. $12/3$ 1898.
4. Esther Hildur Irene Eklund; F. i Chinook,
Wash. $13/11$ 1899.
4. Ingrid Bertha Ottilia Eklund; F. i Replot
 $29/4$ 1902.

Tab: 33. Henrik Sjöbergs i Replot släkt.

Fortsättning från tab: 17.

Henrik Sjöbergs och Sofia Ströms barn:

4. Evert Albert Sigfrid Sjöberg; F. i Replot $17/5$
1901.

Tab: 34. Astor Seaborgs afkomlingar.*Fortsättning från tab:*

18.

Astor Seaborgs och Pearl Witheomds barn:

4. Charlie Astor Seaborg; F. i British Columbia i början af Juli 1900.

Tab: 35. Släkten Pettersson.*Fortsättning från tab:*

19.

Paul Petterssons och Hanna Hernbergs barn:

4. Linnéa Eva Helena Pettersson; F. å Kauttua bruk i Eura $27/8$ 1901.

Tab: 36. Släkten Laine.*Fortsättning från tab:*

19.

Vilho Laines och Naima Hernbergs barn:

4. Naima Atlanta Winifred Laine; F. å sydvestra Atlanten utanför Brasiliens sydkust $11/2$ 1895.

4. Elli Fennia Wilhelmina Laine; F. i Raumo $5/10$ 1899.

4. Fenno Wilhelm Laine; F. i Raumo $28/10$ 1901.

EINO WILHELM LAINE F. i Raumo 14/8 1904

Tab: 37. Ättlingar Forsman.*Fortsättning från tab:*

19.

Herman Forsmans och Hildur Hernbergs barn:

4. Walther Göran Forsman; F. i Sysmä $10/10$ 1896.

D. 27/10-5

d. 5.2.69
TAVASTEHUS

- 4. Gerda Maria Forsman; F. i Sysmä $19/3$ 1898.
- 4. Ebba Kristina Forsman; F. i Sysmä $30/7$ 1899.
- 4. Tyra Alice Forsman; F. i Sysmä $18/2$ 1901.
- 4. Greta Emilia Forsman; F. i Sysmä $13/3$ 1902.

Tab: 38. Ättlingar Hawkins.

Fortsättning från tab:

18.

Bob Hawkins och Annie Seaborgs barn:

- 4. Margareta Charlotte Hawkins; F. $4/8$ 1901.

I.

Ruotsin-rekisteri

tauluista

sukunimen mukaan.

(Kukin jälkeläinen löytyy alla mainitun isänsä kohdalta.)

Olasson , Olof. Taulu: B.	51.
Olsson , Karl Hindrik. Taulu: H.	54.
„ Olof. Taulu: G.	54.
Persson , Olof. Taulu: F.	53.
Sjöberg , Anders. Taulu: A.	50.
„ Hindric Anderas. Taulu: D.	52.
„ Hindrik. Taulu: E.	53.
„ Jan. Taulu: C.	52.

II.

Suomen-rekisteri

tauluista ja 2 elämäntarinasta

sukunimen mukaan.

(Kukin jälkeläinen löytyy alla mainitun isänsä kohdalta.)

Ahlström , Anders. Taulu: 15	76.
„ Walter. Taulu: 29.	86.
Borg , Harald. Taulu: 28	86.
Eklund , Charles. Taulu: 32	87.
Forsman , Herman. Taulu: 37	88.
Frisenfelt , Erik. Taulu: 2	57.
Hawkins , Bob. Taulu: 38	89.
Hedman , Alfred. Taulu: 9	72.
„ Knut. Taulu: 25	85.
„ Torsten. Taulu: 26	85.
Hernberg , Adolf. Taulu: 19	81.
Holmström , Casper, nuor. Taulu: 13	74.
„ Casper, vanh. Taulu: 4	60.
Laine , Vilho. Taulu: 36	88.
Lindroth , Ivar, Taulu: 14	75.
Nyström , Carl. Taulu: 8	70.
Pettersson , Paul. Taulu: 35	88.
Pihl , Otto. Taulu: 11	74.
Roslin , Michaël. Taulu: 22	84.
„ Viktor. Taulu: 7	70.
Saarnio , Evert. Taulu: 23	85.
Savander , Carl. Taulu: 12	74.

Seaborg, Astor. Taulu: 34	88.
„ Axel. Taulu: 18	80
Sjöberg, Alarik. Taulu: 27	86.
„ Alfred. Taulu: 10	73.
„ Henrik. Taulu: 5	64.
„ Henrik Evert. Taulu: 33	87.
„ Henrik Johan. Taulu: 16	77.
„ Hugo. Taulu: 30	86.
„ Olof, nuor. Taulu: 3	59.
„ Olof, vanh. Taulu: 1	55.
„ Olof, vanh., elämäntarina	5.
„ Olof Reinhold. Taulu: 17	78.
„ Wilhelm. Taulu: 31	87.
Strömberg, Alarik. Taulu: 20	83.
„ Max. Taulu: 21	83.
„ Wilhelm. Taulu: 6	68.
Ytterberg, Elisabeth, elämäntarina	26.
Ölander, Emil. Taulu: 24	85.
